

שנה ד'
נומער 176
פרשת בהעלותך
(שלח בא"י)
תשפ"ג

קריסטל ברסלב

דער ראש ישיבה באזוכט
אין מולד היכל הקודש
ליבערטי - ה' נשא ב'

ביים גיסן די פיפטע מקוה
אין שטעטל - ה' נשא ב'

חמשה מי יודע
אינהאלטסרייכע
שמועס מיט
מו"ה אהרן
וועבערמאן הי"ו
וואס האט

שוין חתונה געמאכט
די פיפטע קינד
אין בית המדרש

רעדאקציע:

מרדכי אינדיג, אברהם משה שטראסער, משה ארי' שניטצלער, אברהם הערש וועבערמאן, ישראל דוד העסקעל, אברהם יצחק אייזנער, שמואל בער שניטצלער, מ. פאפנהיים, ר. ראטענבערג, ל. שיינער. ח. ש.

צו באקומען די וועכנטליכע קריה ברסלב בלעטל אפגעשיקט צו אייער טיר רופט: 718.387.2691

subscribe@kerenhadfusa.org

לקבלת הקריה ברסלב בלעטל דרך הדואר בארץ ישראל התקשרו: 077-530-9648

צו באקומען די וועכנטליכע קריה ברסלב בלעטל אויף אימעיל שיקט א אימעיל צו chizkiyomiy@rabbiroth.org

צו אדווערטייז אדער אריינצושיקן א מעסעדזש צו די רעדאקציע
בריו אדער הגהות רופט: 845.379.1161
136-Huschke Rd Hurleyville NY 12747
breslevofficeliberty@gmail.com

קול ברסלב: 212.444.9191
חיזוק פאר די אידישע שטוב: 212.444.9169

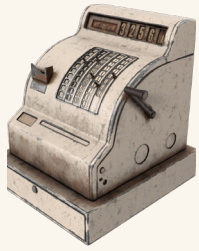
הדלקת הנרות 08:14
מוצאי שבת 09:45

זמנים
Liberty

בהעלותך כ"א סיון תשפ"ג

מנחה מעריב שלח ... 09:25

געדאנקען

דער מגיד שיעור
איז געווארן א
קעשיער

4

שטעטל נייעס

נייע וואכן שול
אין שטעטל

3

מיט א טיפערן בליק

שבועות אין
שטעטל
(חלק ג')

20

אינטערוויו

שמועס מיט מו"ה
אהרן וועבערמאן
נאכן חתונה מאכן
דעם פיפטן קינד
אין בית המדרש

10

בילדער אפטיילונג

שמחות פון אנשי
שלומינו און נאך

38

סעודה מיטן ר"י

פרשת במדבר

34

מיט גרויס פרייד טוען מיר וואונטשן א הערצליכן
מזל טוב פאר

מו"ה יצחק אייזיק ראטה הי"ז
וזוגתו פייגא יטא תחי'

צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב

דער אייבערשטער זאל העלפן ער זאל זען אסאך
נחת פון דעם קינד און אלע קינדער געזונטערהייט

**מזל
טוב!**

מיט גרויס פרייד טוען מיר וואונטשן א הערצליכן
מזל טוב פאר

מו"ה נחמן נתן קרויס הי"ז
וזוגתו מרים חי' תחי'

צו די געבורט פון א מיידל למזל טוב

דער אייבערשטער זאל העלפן ער זאל זען אסאך
נחת פון דעם קינד און אלע קינדער געזונטערהייט

**מזל
טוב!**

מיט גרויס פרייד טוען מיר אויפנעמען א חשובע
משפחה וואס האט זיך אהערגעצויגן אין שטעטל

מו"ה מאיר וויזל הי"ז
וזוגתו דינה לאה תחי'

דער אייבערשטער זאל העלפן זיי זאלן מצליח זיין
אין שטעטל בגשמייות וברוחניות

**ברוכים
הבאים!**

שטעטל נייעס

נייע וואכן שול ווערט געבויט אין שטעטל בעזר השם יתברך

געלויבט דער אייבערשטער אז די שטעטל וואקסט כסדר, עס קומען צו יעדע פאר וואכן פרישע איינוואוינער כן ירבו, אויסער דעם ווערט דער בית המדרש מער פאפולער ביי די פילע הונדערטער בייפארער וואס וויסן אז דא איז דא א בית המדרש מיט כסדר'דיגע מנינים, וואס נוצן אויס דעם געלעגנהייט צו דאווענען א תפלה בציבור, וואס דאס געט נאך מער צו צום ענגשאפט.

אזוי אויך איז די באקאנטע 'כולל היכל הקודש' סטאנציאנירט אין בית המדרש, וואס דאס שטערט איינע פארן צווייטן, מען הערט אריין אין בית המדרש ווי די אינגעלייט לערנען, און די אינגעלייט פון כולל הערן אריין דאס דאווענען, אויך איז דא א פראבלעם מיט פארקינג, עס איז נישט דא גענוג פלאץ פאר אלעמען צו פארקן, און דאס איז גורם אז מען פארקט אויף די גאס, און די שטאטישע באהערדע זענען זייער ברוגז אויף דעם אז מען פארקט אויפן ראוד.

דערפאר האט די הנהלה באשלאסן מיט די גוט הייסונג פון ראש ישיבה שליט"א אז מען גייט בויען א נייע וואכן בית המדרש אין שטעטל, וואס זאל דעקן דעם געברויך. צום ערשט וועט עס אויפטון אז דער כולל וועט צובאקומען הרחבת הדעת ווען זיי וועלן קענען איבערנעמען דעם גאנצן האשקי בית המדרש אין די וואכן טעג, און זיי וועלן נישט געשטערט ווערן פון די כסדר'דיגע מנינים.

צו דעם וועט דער נייער בית המדרש פארמאגן א גרויסע

פאליש וואס וועט ערמעגליכן צו מאכן א מנין יעדע האלבע שעה. עס וועט בעזרת השם האבן גענוג פארקינג, ברייטע האלועיס, א גרויסע קאווע שטיבל, און עס וועט בעזרת השם אויך האבן א שיינע גרויסע מקוה - די פיפטע מקוה אין שטעטל.

דער נייער בית המדרש ווערט געבויעט אויף בארדיטשוב ראוד, דורכן היימישן קאנטראקטער מאנשי שלומינו מו"ה משה איינהארן הי"ו.

פאריגע וואך דאנערשטאג איז פארגעקומען די יציקות הבורות פאר די מקוה, דער ראש ישיבה שליט"א, דער דיין שליט"א, צוזאמען מיט די אינגעלייט פון כולל וואס זענען בקיאים און מומחים במלאכת המקוה זענען אראפגעקומען און זיכער געמאכט בסייעתא דשמיא אז אלעס ווערט געטון כהלכה ובהידור רב.

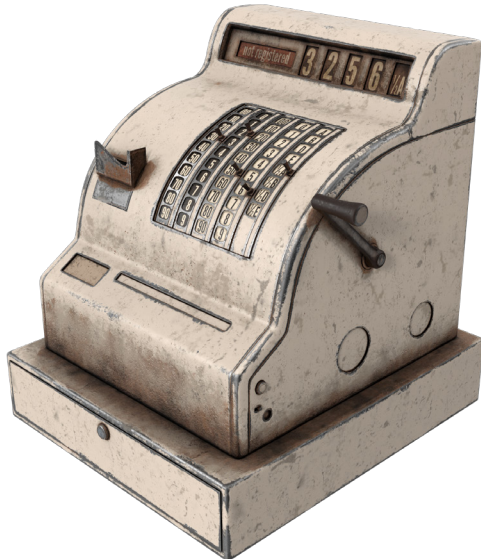
אז דער ראש ישיבה איז שוין געווען אין שטעטל צו מיטהאלטן ווי מען גיסט די נייע מקוה, האט ער אויך אויסגענוצט די געלעגנהייט צו באזוכן ביים בית הדפוס, מיטהאלטן די הייליגע ארבעט פונדערנאנט, דער ראש ישיבה האט מעיין געווען אין די וועכענטליכע קונטרסים און גליונות וואס ווערן געדרוקט יעדע וואך, אזוי אויך האט דער ראש ישיבה איבערגעקוקט דעם קרית ברסלב בלעטל פאר א שטיק צייט.

דערנאך האט דער ראש ישיבה געהאט א מיטינג פון די הנהלה ווי עס זענען געווארן אויסגעשמועסט וויכטיגע זאכן בנוגע די עתיד פונעם שטעטל, און נאך.

אזוי אויך איז דער ראש ישיבה אריבער אין שטוב פון מו"ה נחמן שמואל יאקאבאוויטש הי"ו ווי עס איז פארגעקומען די לחיים פון החתן אברהם פוקס נרו יאיר.

אויך איז דער ראש ישיבה אריבער צום קאנטרי אילן החיים, און שפעטער אויך אריבער צום כולל היכל הקודש ווי עס פארגעקומען גאר א שיינע שמועס מיט די כולל אינגעלייט, דער ראש ישיבה האט שטארק מחזק געווען די אינגעלייט זיי זאלן ווייטער לערנען ווייל דאס בלייבט איבער פונעם מענטש.

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין

דער מגיד שיעור איז געווארן א קעשיער

נועה ארי' שניצלער

(טון.)

(מ'האט געפרעגט עטליכע מאל פון מוהרא"ש, וואו מ'זאל קויפן פלייש, און מוהרא"ש פלעגט ענטפערן, להסרים למשמעתו)

צו דעם פינעף ריפנ'דיגער פלייש האט מען געברענגט צוויי טייערע מעסערס, און מ'האט מכבד געווען איינער פון די מסובין, וואס לערנט יעדן טאג פינף לימודים (מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה), צו טיילן פאר'ן עולם, און מ'האט אנגעהויבן טיילן די יום טוב'דיגע פלייש.

ווער ס'איז מעביר סדרה יעדע וואך האט באקומען א גרעסערע פארציע (אלע האבן באקומען א גרעסערע פארציע ברוך השם..... שכל אייבערשטער אז מיר טוען די הלכה וואס ווערט געברענגט אין שולחן ערוך, אורח חיים, סימן רפ"ה, סעיף ג', אז מ'קען מעביר סדרה זיין פון זונטאג, און מוהרא"ש זכותו יגן עלינו פלעגט צו זאגן, אז אויב מ'גייט נישט אויף די וועג פון אנהייבן זונטאג, איז מען עלול צו פארפאסן גאנצעטע וואכן און יארן (פון מעביר סדרה זיין)

אבער פארוואס הייב איך אן אינמיטן

אנחנו וצאצאינו..... אוי טאטע העלף מיינע קינדער זאלן לערנען תורה יעדן טאג..... (אויך צען יאר נאך די חתונה, אויך ווען די חברותא קומט נישט היינט, אויך חול המועד, און אויך ווען ס'איז חס ושלום נישט דא קיין פעני פרנסה אין שטוב)

אינמיטן די באצויבערנדע זינגעראציע, שפאצירט אריין א גרויסע טאץ, במוט בשנים, צוויי אירע האלטן עס אונטער און מ'זעט גלייך די ביינער.

פינף אין צאל! פינף ריפן ביינער שטעקן זיך ארויס פון דעם שטור'עלע וואס האט זוכה געווען צו אנקומען דעם יום טוב שבועות אויף א טיש ווי מ'זאגט אסאך משניות יעדן טאג פון יאר.

די חתיכה הראוי' להתכבד האט מיטגעמאכט א לאנגע וועג, ווייל מיינע קינדער קויפן נישט פלייש כאטשיג וואו, מיינע קינדער פרעגן אן ערליכן איד וואס זיי האבן צו טון, זיי פרעגן פון א ערליכן איד וואו צו קויפן פלייש (דאס איז די גרעסטע נס אין לעבן, אז א טאטע זאל האבן די רואיגקייט פון וויסן אז ברוך השם קינדער רעדן מיט א ערליכן איד אלעס וואס זיי האבן צו

פלוצלונג זעט מען פינף ביינער שטעקן זיך ארויס.

ס'איז געווען כמעט גרויזאם שרעקעדיג.

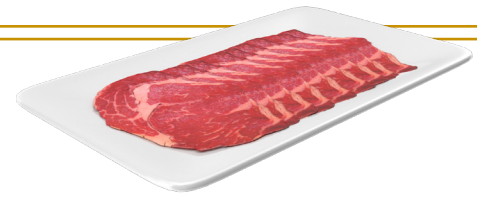
מ'האט כמעט געדארפט רופן הצלה.

אבער עכט האט מען נישט גערופן הצלה. מ'רעדט נישט דא פון ביינער פון א מענטש, און מ'רעדט נישט פון א עמ. ווי. עי. (מאטאר וויהיקל עקסידענט). און מ'דארף נישט רופן הצלה, ברוך השם.

מ'רעדט אבער יא פון ביינער!

אינמיטן די יום טוב'דיגע סעודה, דעם ערשטן טאג שבועות, די גאנצע משפחה זיצט בענאזאם, מ'זינגט דעם וועלט בארימטן מעין עולם הבא'דיגן והערב נא פון ניגוני ווערצבערגער, די וואס זיצן אויף די רעכטע זייט זינגען "לאו הארמאני", די וואס זיצן אויף די לינקע זייט זינגען היי הארמאני.

מ'האלט ביי די הויכע פאל, אוי אוי ונהי, אוי אנחנו (אוי די זיסקייט פון די ניגון איז דאך אזוי פאסיג צו די זיסקייט פון זאגן משניות, די רבי זאגט אז ס'איז דא אזא זאך, אז א ניגון זאל זיין אזוי זיס, אז מ'פילט אז מ'ווערט אויס) אוי

פון די מעשה? פארוואס גיי איך נישט אין א סדר?

דאנערשטאג נאכמיטאג ערב שבועות האמיר זיך אריינגעפאקט אין קאר, אביסל וועש, אביסל ספרים, חומש, משניות, גמרא, תיקוני זהר, אשר בנחל, עצתו אמונה. כ'האב אויך איינגעפאקט די הייליגע "לשון קדשו", די נשא תורה פון תשכ"ז. כ'בין דורך די גאנצע תורה במשך די יום טוב. כ'האב זיך גוט אויסגעוויינט אויף דעם קונטרס, אז די זכות פון רבי'ן זאל מגין זיין אויף מיר, איך זאל גיין אויף די ריכטיגע וועג, וואס איז ריכטיג אין הימל, נישט ווערן נתפעל וואס מענטשן האלטן, נאר וואס די תורה האלט, וואס די צדיקים האלטן.

א עקסטערע לימוד פון די נשא תורה איז, אז דער רבי האט נישט פארענטפערט אלע קושיות פון די פרשה אזוי ווי געווענליך, דער רבי האט אראפגעלייגט די יסודות פון עיקרי הדת. די קושיות און תירוצים בנוגע וויאזוי צו פארטייטשן די מדרשים און פסוקים, האט ער יענע וואך נישט פארענדיגט. ס'שטייט דארט אונטן מתחת לקו, אז דער רבי האט געשפירט אז ס'דרוקט אים ביים הארץ, האט ער געמוזט מקצר זיין. אין די קומענדיגע צוויי דריי וואכן, האט דער רבי משלים געווען וואס ער האט נישט צוגעענדיגט ביי די נשא תורה.

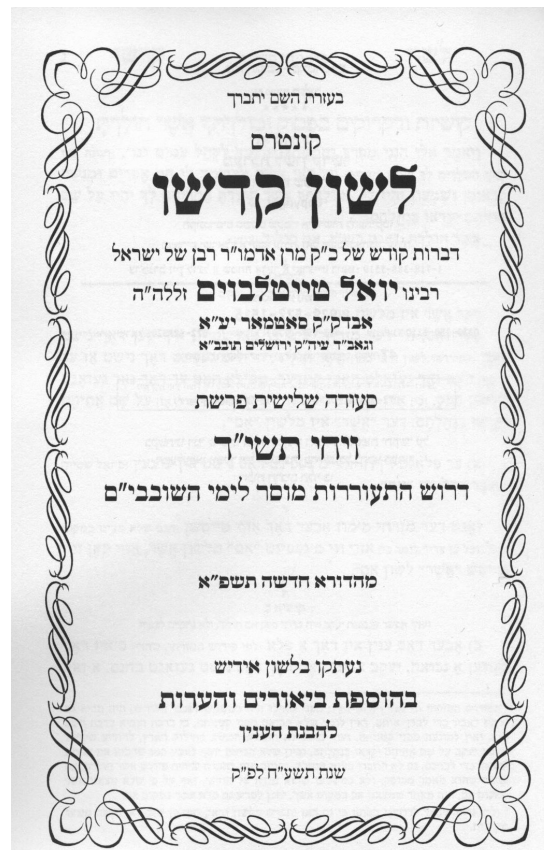
ביי מיר איז דאס א רמז, אז מ'מוז נאכגיין א צדיק אפילו ווען ס'שטימט נישט אינגאנצן לויט מיין פארגרעבטן שכל, ס'מוז נישט שטימען, א צדיק ווייסט וואס ער רעדט, און איך ווייס גארנישט.

מ'זעצט זיך אריין אין קאר, מ'פארט ארויס, אזוי פארנדיגט זע איך אז איך האב נישט קיין "דושי פי עס". כ'האב

געטראכט, ס'העט שוין זיין גוט אזוי..... למעשה איז געגאנגען אלעס כסדר. דער אייבערשטער איז זייער גוט צו מיר.

כ'בין אנגעקומען אין שטעטל דאנערשטאג נאכט צו די הויז פון מיין טייערע איידעם מו"ה בנציון הי"ו. אונז זעמיר אנגעקומען האלב צען ביינאכט. כ'האב געפלאנט ארויס צו פארן אביסל פריער און אנקומען אין צייט צו די לייוו הוק-אפ ניין אזיגער, אבער מ'האמיר אביסל פארשפעטיגט.

גלייך ווי מ'קומט אן, זאגט מיין ווייב, פאק נישט אויס די קאר יעצט, ענדערש גיי קודם צום שיעור. כ'האב געלאזט די קאר ביי די אכסניא און שפאצירט צום בית המדרש.

איך קום אן אונטן ביי היכל ראזענבערג, איך זע מ'האלט אינמיטן מאכן פרעימינג, א נייע שיינע וואנט. איך זע אז ס'איז אמת וואס מ'זאגט אויף מו"ה יואל הכהן הי"ו, נאך פאר ער ענדיגט איין פראיעקט, איז ער שוין אריין אין די נעקסטע. ס'איז דא וואס זאגן אז ווען ער דארף זיך אפרוען פון צו סאך פראיעקטן, רוהט ער זיך אפ דורך אריינטאנצן אין א פראיעקט וואס איז גרעסער פון די וואס האט אים געדארפט אפמוטשענען.

אויפצומארגנס קום איך אין שול, איך זע מו"ה אייזיק הי"ו מאכט די שיינע בלומען כמדי שנה בשנה, איך געב אים א זאג אז ס'איז זיכער דא מענטשן וואס מיינען אז די בלומען האט געשפראצט העכער'ן באלעמער פון זיך אליין. זיי טראכטן נישט אז איינער האט אוועקגעגעבן זיין הארץ, כח, נשמה, און זיין שלאף און אזוי איז געווארן די הערליכע בלומען.

כ'האב אמאל געהערט א שמועס פון צוויי ברסלב'ע חסידים, אז מוהרא"ש האט געקענט אריינברענגען דעם רבינ'ס עצות אין די וועלט, נישט ווייל די עצות זענען גוט און סע'ארבעט, נאר ווייל מוהרא"ש האט פארלוירן זיין בלוט אויף דעם, מוהרא"ש איז געווען גרייט צו זיין בזוי ומבוזה אז א בחור'ל אין יענע עק וועלט זאל האבן אביסל חיזוק און זיך האלטן ביי אידישקייט טראץ זיינע נפילות וואס דער יצר הרע וואפט אים אראפ יעדן טאג פריש. אז ס'האט געשפראצט אזא שיינע קהילה מיט אזויפיל משניות און גמרא מוז זיין אז מוהרא"ש האט אסאך בלוט פארלוירן אויף דעם.

לאמיר עס אביסל מפרש זיין, לאמיר מאכן א משל: שטעל דיך פאר א מגיד שיעור מיט דרייסיג תלמידים, שוין

פערציג יאר עקספיריענס.

איינער קומט אים זאגן אז ער האט געהערט א כרוז אין הימל אז אויב דער מגיד שיעור ווערט א קאר סערוויס דרייווער, אדער א קעשיער אין גראסערי, גייען אלע זיינע תלמידים פון דאס יאר האבן א אויסטערלישע הצלחה.

און נישט נאר הצלחה, נאר זיי גייען וואקסן צדיקים קדושים, נישט האבן קיין נדנוד עבירה פון יעצט ביזן לעצטן טאג אין לעבן.

וואס וואלט דער מגיד שיעור געטון?

אזא מין חשבון האט מוהרא"ש געמאכט, אויב מיין ספר וועט העלפן איין איינציגע נשמה זאל זיין ערליך פאר נאך "איין" מינוט, דעמאלטס וועל איך עס ארויסגעבן, אפילו אויב די גאנצע וועלט וועט לאכן פון מיר.

דער הייליגער ישמח משה זכותו יגן עלינו פלעגט בעטן דעם אייבערשטן אז משיח זאל שוין קומען, און אויב ער קומט נישט וועגן מיר, ווארף מיך אוועק אויף אייביג, און ברענג משיח פאר דינע טייערע קינדערלעך.

כ'האב געהערט פון א ברסלב'ער חסיד, אז זיין כח פון גיין הפצה קומט פון די מעשה פון הייליגן ישמח משה, זאלן אלע לאכן און שפעטן פון מיר! אויב איינער פון הונדערט וועט נעמען א קונטרס און פרובירן נאך איינמאל, אפשר קען איך יא היטן די אויגן, האט זיך געלוינט אלע הונדערט וואס נעמען נישט קיין קונטרס.

יום טוב ביינאכט, ביי תיקון ליל שבועות, האב איך געהאט א גרויסע סורפרייז ווען דער ראש ישיבה שליט"א האט ארויף גערופן די מסיימים זאלן מאכן זייער סיום ברכים. כ'בין געווען ווערטעלאז! מו"ה יוחנן הי"ו פון

אינדערויסן פאר מענטשן און באקומט א הנאה פון פארשעמען און דערנידערן ווען קיינער כאפט נישט" (זי זאגט עס נישט, זי ציטערט, זי טראכט עס שטילערהייט)

דו ווייסט ווי דאס טוט וויי?!

און ס'איז דא שטובער ווי קינדער האלטן דאס נעבעך מיט!

דאס קען מען נישט זען אין שול.

הרב טשיזדעלקעלע מאכט זיך פאר זיין רב ווי א שיינער איד, ער האט א ווארט אויף די פרשה יעדע וואך פון יאר! אפילו אין א יאר וואס מ'זאגט יא די הפטורה פון פרשת מקץ האט ער א וואונדערבארע ביאור דערויף פונעם בעל מחבר "ווערטעלעך של פערפעלעך", און אינדערהיים קען ער פארשעמען און וויי טון.

(איך מיין נישט דוקא אז דער מאן איז נאר דער וואס פארשעמט, ס'איז דא שטובער וואו ס'איז פארקערט, די פרוי פארשעמט דעם מאן און מאכט זיך בא'טעמ'ט אז מענטשן זאלן נישט כאפן. בדרך כלל פלעגט מוהרא"ש רעדן זיינע שלום בית דרשות צו די מענער, אין מער פעלער איז דער מאן דער וואס קען מאכן אז די שטוב זאל זיין געשמאק און לעכטיג).

עס איז נישט געבליבן קיין אנדערע ברירה נאר מיר זאלן מוזן ארויסלייגן נאך איין קארטעלע, מוכה זיין נאך איין איד מיט לעבן מיט די רבי'ס עצות, לעבן מיט זאגן משניות, לעבן מיט רעדן צום אייבערשטן.

דו ביסט דאך א קלוגער מענטש, אפשר קענסטו מיר זאגן פארוואס האט דיין העמד א טאש? אז דו זאלסט אריינלייגן יעדן טאג צוויי דריי קארטלעך און עס ארלעדיגן במשך דעם טאג.

ירושלים האט מסיים געווען ש"ס צום צווייטן מאל!

א קושיא!

א קושיא אויף מפיצים! אויב אזא געשמאקער דאן-טו-ערטה מענטש ווי יוחנן קען ענדיגן ש"ס קען דאך יעדער געשמאקער נארמאלער דאן-טו-ערד מענטש ענדיגן ש"ס! וואו זעמיר אויף דער וועלט? פארוואס שלאף איך? פארוואס גיי איך נישט מער הפצה?! אוי מפיץ מפיץ! וועקט אייך אויף!

איך רעד נישט יעצט פון די מפיץ וואס גייט מיט א שאפינג בעג מיט ספרים, די וועג פון הפצה איז דאך קאי וקיימא. איך רעד צו די מפיץ וואס לייגט ארום צען קארטלעך א וואך, צוואנציג גליונות א חודש, ווען דו וואלסט געוואוסט וואס דו טוסט וואלסטו געטאנצן פון צופרי ביז ביינאכט!

ר' מפיץ! דו ווייסט נישט וואס מענטשן ליידן. מענטשן ליידן שטילערהייט.

ס'איז דא שטובער וואו מ'פארשעמט און באליידיגט איינער דעם צווייטן!

לאמיר זאגן א בחור פון משפחת טשיזדעלקעלע האט חתונה געהאט מיט א מיידל פון משפחת טשולנטכרעמזל.

דער טאטע זאגט נעבעך פאר די מאמע "טיפיקל טשולנטכרעמזל! יעדער איז איר שולדיג!"

און די מאמע זאגט פארן טאטן "טיפיקל טשיזדעלקעלע, מאכט זיך זיס

כי תקדמנו ברכות טוב

אלה יעמדו על הברכה

ידידינו החשובים אשר תרמו והיו לשותפים במוסדותינו הקדושים
בארץ ישראל על טהרת הקודש

תלמוד תורה היכל הקודש
עיה"ק טברי ת"ז

שנותך שבוע

שנותך יום

נחמן ישראל וגיטל ברכה
יאקאבאוויטש

לוי יצחק ודבורה זאפיר

תלמוד תורה היכל הקודש
עיה"ק ירושלים ת"ז

שנותך שבוע

יואליש ומרים קרויס

שמעון פרידלאנד

שנותך יום

נחמן ישראל וגיטל ברכה
יאקאבאוויטש

משה זילברמאן

שנהלים

שנהלים פראיעקט - החזקת מוסדות היכל הקודש אין ארץ ישראל
על טהרת הקודש
בנשיאות מורינו הראש ישיבה שליט"א

בית פיגא
עיה"ק ירושלים ת"ז

שנותך שבוע

שנותך יום

נחמן ישראל וגיטל ברכה
יאקאבאוויטש

ישיבה קטנה היכל הקודש
עיה"ק ירושלים ת"ז

שנותך שבוע

יואליש ומרים קרויס

איציק מענדעלאוויטש

שנותך יום

נחמן ישראל וגיטל ברכה
יאקאבאוויטש

יעקב שאול ושרה פיש

לוי יצחק ודבורה זאפיר

שלום שניטצלער - וויליאמסבורג:

(א) איך האב געקויפט לענסעס אין איינע פון די לאקאלע געשעפטן דא אין שטאט, איך האב באצאלט פאר די לענסעס און ארויס שפאצירט פון געשעפט. אויפן וועג אהיים האב איך זיך אפגעשטעלט אין ישיבה, (שכח אייבערשטער איך האב די זכ' אויפצורוימען די ישיבה יעדן פארנאכטס) איבריג אויסצושמועסן אז ווען איך בין אנגעקומען אהיים האב איך געזען אז די לענסעס איז נישטא, איך האב געטראכט אז מארגן וועל איך גיין אין ישיבה און עס אפנעמען פון וואו איך האב עס איבערגעלאזט.

צומארגנס קום איך אן אין ישיבה, איך זוך אהער איך זוך אהין, אבער די לענסעס איז נישטא... איך האב זיך אבער נישט פארלוירן, איך האב געבעטן דעם אייבערשטן איך זאל טרעפן מיין לענסעס. פלוצלינג הער איך ווי דער מלמד ר' ישעי' איידליס רופט אויס: "ווער האט פארלוירן לענסעס? ... ענד די רעסט איז היסטערי..."

(ב) נאך אן ענליכע מעשה האב איך געהאט ווען איך האב פארלוירן א טייערע האנט זייגער אין די מקוה נעבן מיין שטוב, פרעגן דעם מקוה איד האט נישט געהאלפן. האב איך ווייטער געניצט די וואונדערליכע עצה פון בעטן דעם אייבערשטן יעדע קלייניגקייט, און דער אייבערשטער האט געהאלפן, פינף מינוט שפעטער האב איך געטראפן די זייגער.

אשר אנשיל ראזנער - מאנסי:

ערב שבועות בין איך געפארן קיין לעיקוואד צו זיין ביי מיין טאטע אויף יום טוב, קוים אפאר מינוט נאכן ארויספארן האט די קאר באקומען א פלעט טייער.

אנפאנג בין איך נאך געווען רואיג וויבאלד ס'איז א ספעציעלע מין רעדל וואס איז געמאכט ס'זאל נאך קענען פארן שטייט אפילו ווען ס'האט א לאך, און ס'איז נאך געווען טרעפיק אויך, האב איך זיך נישט געהאט וואו צו יאגן, אבער ס'איז אריבער א שטיק צייט און די טרעפיק איז פאריבער, די גאנצע הייוועי שמייסט און מיר דארפן פארן שטייט אין די זייט, וואס טוט א איד ווען מען הייבט אן שפירן פארלוירן?

איך האב נישט געטראכט קיין צוויי, איך האב גלייך איינגעשפאנט די גאנצע פאמיליע און צוזאמען האבן מיר געבעטן דעם אייבערשטן מיר זאלן אנקומען בשלום קיין לעיקוואד נאך פאר יום טוב, און דער אייבערשטער האט צוגעהערט אונזערע תפלות, מיר זענען אנגעקומען אין לעיקוואד גענוג צייט פאר יום טוב אנדעם וואס איינער פון אונז אדער די קאר זאל געשעדיגט ווערן.

שכח אייבערשטער!

א שיחה

סיון תשפ"א

ראש ישיבת שליש"א

ספר אשר בנחל

אין א שמועס וועגן דעם הייליגן ספר 'אשר בנחל' האט דער ראש ישיבה געזאגט: מוהרא"ש האט געזאגט אז ער פלעגט זען ווי יונגעלייט זוכן פאר'ן דאווענען אין חסידי'שע ספרים שטיקלעך וואס וועט זיי דערווארעמען דאס הארץ צו דאווענען בכונה, ער האט געזען ווי מען מישט אהער און מען מישט אהין, מען געמט איין ספר און נאכדעם נאך א ספר, ביז מען גייט דאווענען אינגאנצן צובראכן. האט מוהרא"ש געזאגט: 'איך וועל ארויס געבן ספרים וואס מען וועט גישט דארפן מישן אהין און אהער, נאר וואו אימער מען וועט עפענען וועט מען גלייך טרעפן א שטיקל וואס מען וועט ווערן דורכדעם צוגעקלעבט צום אייבערשטן'.

מוהרא"ש שרייבט פאר איינעם אין 'אשר בנחל': "אויבן אין הימל לאכט מען פון דיר אז דו ביסט צובראכן ווען דו קענסט ווען לערנען אשר בנחל וואס דאס וועט דיר ארויסנעמען פון דיין צעבראכנקייט"; ווייל ווער עס לערנט דעם ספר 'אשר בנחל' הייבט אן לעבן מיטן אייבערשטן, ער זעט אין יעדע זאך דעם אייבערשטן און עס איז מער גישט דא ביי אים קיין שלעכטס, נאר אלעס וואס גייט אריבער אויף אים איז גוט.

זייט איך האב זוכה געווען צו מקורב ווערן צום הייליגן רבי'ן דורך דעם ספר הקדוש אשר בנחל (חלק כז) האט זיך מיין לעבן געטוישט; מיינע אלע דיבורים און חזיונים געם איך פון די הייליגע בריוון, און איך האב צוגעזאגט פאר'ן אייבערשטן אז איך וועל דאס דרוקן נאכאמאל און נאכאמאל אן קיין אויפהער.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן שוין זוכה זיין צו משיח צדקינו וואס וועט צוזאמנעמען אלע אידן, "כל ישראל", איז בגימטריא 'אשר בנחל' און אונז אויסלייזן פון גלות.

א בריוו

פועם ראש ישיבה שליש"א

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת בהעלותך, י"ח סיון, שנת תשע"ט לפרט קטן

לפבד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

גישט אלעס דארף גיין אזוי ווי דו האסט אויסגעטראכט; האסט חתונה געהאט דארפסט וויסן אז דו דארפסט זיך רעכענען מיט דיין ווייב תחי', פונקט אזוי ווי דו האסט מיינונגען האט זי אויך אירע מיינונגען און דו דארפסט אכטונג געבן אויף איר.

איך בעט דיר טויש דיין אויפפירונג ווי שנעלער ווייל די אלע וואס שאפן אויפן צווייטן ענדיגט זיך עס גישט גוט ביים סוף, עס פלאצט אינגאנצן השם ישמרו. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (גיסין ו): "לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו", א מענטש זאל גישט לייגן א פחד אין שטוב, ווייל ביים סוף פלאצט אלעס און מען קומט צו אלע שלעכטס, און חז"ל פירן אויס: "כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו, סוף הוא בא לידי שלש עבירות - גלוי עריות, ושפיכות דמים, וחילול שבת", אז מען לייגט א פחד אין שטוב וועט מען צום סוף צוקומען צו נכשל ווערן מיט די דריי הארבע עבירות: 'גלוי עריות', 'שפיכות דמים' און 'חילול שבת'.

אז דו וועסט תשובה טון, דו וועסט אוועק ווארפן אלע דייןע שלעכטע זאכן זכו וכו', וועט דיין ווייב זיין גוט צו דיר און זי וועט אלעס טון פאר דיר, זי וועט גיין אין פייער און אין וואסער פאר דיר, אבער דו דארפסט אנהייבן צו רעדן שוין, זיך אויפפירן ווי אן ערליכער איד, אויפהערן שרייען און אויפהערן טערעראזירן; אזוי פירט זיך גישט אן ערליכער איד.

זיי גישט ברוגז אז איך שרייב דיר אזוי שארף; איך מיינ נאר דיין טובה, איך ציטער אז דיין שטוב זאל גישט צופאלן. בייג איין דיין קאפ, מוהרא"ש זאגט נאך א טייטש בשם דעם הייליגן צדיק רבי מאיר'ל פון פרעמישלאן זכותו וגן עלינו, וואס טייטשט דעם פסוק (במדבר ז, יד): "כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת" - "כף אחת", כף איז א לשון פון איינבייגן (כפיפה), אז א מענטש בייגט זיך איין זיין גאנץ פאר זיין ווייב, "עשרה זהב מלאה קטרת", וועט ער ווערן רייך און האבן שפע.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות נאוף, סימן יח): "הבעלי חשבונות - על פי רב הם בעלי תאוות גיאות", די בעלי חשבונות זענען געווענליך בעלי עבירות; דער אויף מאכן חשבונות אזוי סאך און מאך שלום.

זאלסט האבן א פרייליכן שבת.

אינטעררוויום

יוסף וועבערמאן

האפטאג און אדער

פיפטע קינד חתונה
געמאכט אין בית המדרש

עס איז נישט קיין סוד אז די לעצטע צענדליגע יארן מוטשעט זיך כלל ישראל מיט די פראבלעם פון חתונה מאכן, אז דאס ציעט אריין אין שווערע רוצאות פון ווען מען ברעכט טעלער ביז נאכן לעצטן שבע ברכות.

נאר אסאך לעזונגען איז שוין געווען אויפן טיש פון אלע זייטן, סיי קהילות האבן פרובירט צו טון דערוועגן, אזוי אויך יחידים האבן זיך אריינגעלייגט אין פרובירט וואס מען קען נאר, צו טרעפן די ריכטיגע לעזונגען צו די פראבלעם.

ברוך השם אז דער ראש ישיבה האט זיך די לעצטע יארן אריינגעלייגט אין דעם, און אנגעהויבן איינצורעדן א וועג פאר אונז וויאזוי מען קען חתונה מאכן די קינדער אן קיין חובות און אן קיין איבעריגע דאגות. דעם וועג האט דער ראש ישיבה גענומען פון אימער גרויסער רבי מוהרא"ש זכותו יגן עלינו וואס האט דאס שוין געטון אינעם שטאט יבנאל עיר ברסלב אין ארץ ישראל, וואס דארט האט ער אהערגעשטעלט א ספעציעלע זאל אינטערן בית המדרש וואס איז געווען געוויינלעך ספעציעל פאר חתונות פון אנשי שלומינו, צו קענען חתונה מאכן אומזונסט, און דאס האט דער ראש ישיבה אנגעהויבן צו נאכמאכן אויך דאזי אין ישיבה, מען האט אהערגעשטעלט די ישיבה אין וויליאמסבורג אויף 27 סקילמאן, עס זאל זיין אוועגעשטעלט פאר חתונות, מו"ה אייזיק אפפעל הי"ו האט שוין איבערגעמאכט דעם פלאץ עס זאל זיין גרייט צו מאכן חתונות.

די ערשטע חתונה אין בית המדרש איז געווען זעקס יאר צוריק, די צוויי מחותנים זענען געווען מו"ה משה ארי' שניטצלער הי"ו און מו"ה אהרן וועבערמאן הי"ו. יעצט, זעקס יאר שפעטער האט שוין מו"ה אהרן הי"ו חתונה געמאכט דעם פיפטן קינד אין בית המדרש, נאכן זיך שפארן נאר גרויסע געלטער ביי יעדע חתונה באזונדער.

עס וואלט געווען אינטערעסאנט צו הערן פון ר' אהרן אליין וואס ער האט צו פארציילן וועגן דעם, לאמיר טאקע הערן פון אים אליין אויב דאס האט זיך אים געלוינט, און אויב יא, איז דאס א זאך וואס אנדערע קענען נאכמאכן.

צוגעקומען צו מיר און פארציילט וויאזוי עס גייט צו ביי זיי די חתונה מאכן, איך האב דעמאלטס אויסגעפרעגט איבער הונדערט מחותנים פון אלע חסידות'ער, פון אמעריקע, פון ארץ ישראל און פון אייראפע, האב איך דעמאלטס געזען אז עס איז זייער שרעקעדיג וויאזוי מענטשן מאכן חתונה מיט אזעלכע הויכע סטאנדארטן, און די צרה איז אז רוב פון די מענטשן פארציילן נישט פאר אנדערע וויאזוי זיי קענען אויפקומען מיט די ריזיגע סכומים, עס ליגט אין זיי און עס שטעכט זיי אין הארץ. דעמאלט האב איך אנגעהויבן כאפן און זען וואס מענטשן טוען אלס צו קענען זיך געפעלן און אהערשטעלן ווי עס דארף צו זיין פאר אנדערע, און דאס האט מיר טאקע געגעבן די כח צו גיין ווייטער און חתונה מאכן אין בית המדרש.

אויך אינטערעסאנט צו אנמערקן אז רוב מענטשן ווייסן אפילו נישט וויפיל געלט זיי ספענדן במשך די גאנצע שמחה. ביי די חתונה די וואך פון מיין זון איז צוגעקומען צו מיר איינער וואס האלט אויך נאכן חתונה מאכן און זאגט מיר אריין אין די אויער: "איך בין דיר זייער מקנא", פרעג איך אים וויפיל האט ביי דיר געקאסט חתונה מאכן? זאגט ער מיר "ביז זעכציג טויזענט דאלער האב איך נאך געהאלטן חשבון, נאכדעם האב איך שוין פארלוירן דעם חשבון"...

דא אין היכל הקודש האט דער ראש ישיבה אראפגעשטעלט וואס מען זאל קויפן און ספענדן און וואס נישט, דער ראש ישיבה האט דעמאלט געהאט ארויסגעגעבן א רשימה פונקטליך, וואס איז דעמאלט געשטאנען אינעם גליון היכל הקודש. איך האב נישט אראפגעשריבן קיין רשימה מיט א סך הכל פון וואס איך האב געספענדט, אבער אזוי פיל ווייס איך יא, אז עס איז געווען אינטער צען טויזענט דאלער.

ביי די ערשטע דריי קינדער - וואס די חתונות איז נישט געווען אין ישיבה, ווייל עס איז נאך געווען פאר די צייטן וואס מען האט חתונה געמאכט אין ישיבה - בין איך נישט אריבער געגאנגען העכער צוואנציג

שלום עליכם ר' אהרן

עליכם השלום, איך בין זייער פרייליך צו האבן דעם אינטערוויו מיט דיר, ווייל אויב דער שמועס וועט איינשפארן געלט פאר נאר איין מענטש, האט זיך עס שוין געלוינט.

די וויפלע קינד האסטו יעצט חתונה געמאכט?

איך האלט יעצט ביים אכטן קינד ברוך השם, און דאס איז די פיפטע קינד וואס איך מאך חתונה אין בית המדרש געלויבט דער אייבערשטער.

וויפיל האט דיר געקאסט די יעצטיגע חתונה?

איך האב ברוך השם נישט אויסגעגעבן קיין סאך געלט, די נס איז אז ביי מיר אין שטוב וויל מען אויך דעם וועג, און מען שטייט נישט אויפן טאטן אז ער מוז אלעס צושטעלן בשעת עס איז נישטא פון וואו צו נעמען געלט.

ביים מיין ערשטע קינד וואס איך האב חתונה געמאכט אין ישיבה, האט שוין די גאס גערודערט א חודש פאר די חתונה, אז דא גייט זיין א היסטארישע זאך, עס גייט פארקומען אין וויליאמסבורג א חתונה אין בית המדרש.

דעמאלט זענען זייער אסאך מענטשן

חתנה פון מו"ה מנחם שטיינבערג הי"ו איידעם פון מו"ה אהרן וועבערמאן הי"ו

טויזענט.

ווען איך האב אנגעהויבן חתונה מאכן מיינע קינדער אין בית המדרש האב איך גערעדט צו א קרוב אן עלטערער איד, וואס איז מער א פארמעגליכער, איך האב אים געפרעגט וויפיל געלט ער האט אויסגעגעבן ביי די חתונות פון זיינע קינדער ביז אהער, האט ער מיר געזאגט אז ער פלעגט חתונה מאכן זיינע קינדער אין ... זאל, און די נאכט פון די חתונה האט געקאסט א קנאפע צען טויזענט דאלער, און אלעס ארום די חתונה נאך בערך צוואנציג טויזענט. און ער לייגט מיר צו אז דאס איז די פראבלעם פון היינטיגע צייטן אז מען ספענד די געלט פאר יענעם, מען געט אויס מער געלט פאר די חתונה נאכט כדי מענטשן זאלן זאגן WOW, אבער עס בלייבט גארנישט איבער פון דעם. ביי מיר האב איך ענדערש אויסגעגעבן געלט פאר די קאפל זיי זאלן קענען האבן די באדערפענישן אין שטוב, און די נאכט פון די חתונה האב איך נישט צופיל אויסגעגעבן.

וואס האט דיר געקאסט מער ביי די ערשטע דריי קינדער ווען דו האסט נאך חתונה געמאכט אין א זאל?

עס האט מיר געקאסט די זאל, די פיקטשערס, און אויך די איבעריגע מתנות וואס איך געב שוין היינט נישט. די זינגער, די שפילער האט מיר נישט געקאסט ווייל עס איז געווען צוויי בחורים פון ישיבה וואס זענען געקומען שפילן און זינגען פאר אומזיסט. אויך דער בדחן האט מיר נישט געקאסט, איך האב דעמאלט אריינגעברענגט די זאך פון אויסרופן ביי די מצוה טאנץ "יעמוד יעמוד", און דאס האט מען ברוך השם נאכגעמאכט אין בית המדרש, און עס גייט אזוי אן עד היום הזה.

וואס איז דער עיקר געדאנק פון חתונה מאכן אויף אזא סטאנדארט, איז דאס בעיקר צו שפארן די נאכט פון די חתונה, אדער די ארום און ארום?

”

אבער זיי ווייסן שוין אז מען געבט נישט אויס געלט וואס מען האט נישט

“

ביידע! סיי עס שפארט די נאכט פון די חתונה, ווייל עס קאסט נישט גארנישט ברוך השם, עס ווערט אלעס צוגעשטעלט אויף א גאלדענעם טאץ אין בית המדרש, און סיי מען ספענד נישט קיין איבעריגע געלט אויף די זאכן ארום און ארום. דער אמת איז אפילו די אינגעלייט פון אנשי שלומינו וואס מאכן נישט חתונה אין בית המדרש אבער זיי ווייסן שוין אז מען געבט נישט אויס געלט וואס מען האט נישט, שפארן זיך א געוואלד, צוליב דעם וואס זיי געבן נישט אויס קיין געלט אויף איבעריגע זאכן און אויף מתנות וכדומה.

איז דא א חילוק פונעם ערשטן חתונה וואס דו האסט חתונה געמאכט אין בית המדרש ביז די יעצטיגע חתונה?

כמעט די זעלבע. איין זאך איז יא א חילוק, דעמאלט ביים ערשטן חתונה איז עס נאכנישט געווען אזוי אויסגעטרעטן ווי היינט, במילא האבן זיך געמאכט פארשידענע פראבלעמען, ווי למשל מענטשן האבן מיטגעברענגט עסן, צוליב דעם וואס זיי האבן אנגעקוקט אז חתונה מאכן אין בית המדרש איז א פארשעמטע זאך און מען שטעלט נישט צו געהעריג עסן, וואס דאס איז שוין היינט אסאך בעסער אהערגעשטעלט און מען ווייסט שוין קלאר וויאזוי אלעס אהערצושטעלן על צד היתר טוב, און מענטשן שעמען זיך שוין נישט אזוי מיט דעם.

וויפיל געלט שפארסטו זיך מיטן חתונה מאכן אין בית המדרש?

עס וואלט מיר געקאסט חתונה מאכן א קינד בערך דרייסיג טויזענט דאלער. דאס איז נאמבערס וואס איך ווייס קלאר ווייל איך האב גערעדט צו גאר אסאך מענטשן, און דאס איז די מינימום וואס עס וואלט געקאסט חתונה מאכן אין א זאל. אבער דער אמת איז אז די נאמבער דרייסיג טויזענט קען זיין איז שוין היינט נישט אמת,

היותר טוב, די עסן, די זאל וכדומה. דאס זענען אלע מודה אז בשעת מען טאנצט הערשט א געוואלדיגע שמחה וואס איז נישט דא אין ערגעץ, אלע וואס האבן שוין דאס מיטגעהאלטן זענען דאס מודה.

אויב ביזטו בעל הבית פונעם בית המדרש און דו האסט די מעגליכקייט צו טוישן, וואלסטו עפעס געטוישט פון וואס עס איז יעצט?

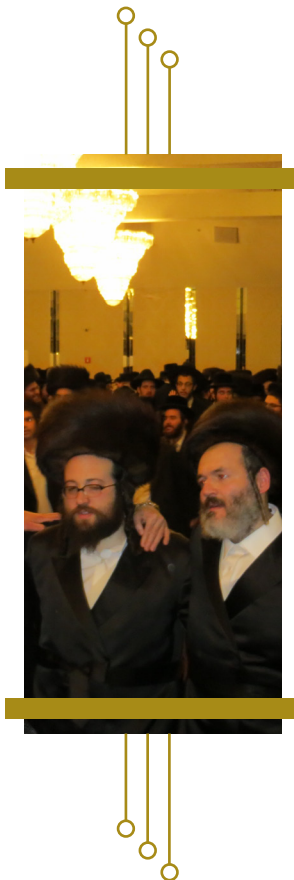
איך לכשעצמי לאך שוין היינט פון די גאנצע זאך, ווייל איך זע שוין אז עס איז א גרויסע דמיון, פאר מיר אליין דארף איך גארנישט. אבער די אמת'ע תשובה איז אז דער ראש ישיבה איז בעל הבית און ער איז מחליט יעדע זאך וויאזוי עס זאל זיין, במילא איז עס נישט קיין שאלה וואס איז נוגע אויף למעשה, מיר גייען נאך דעם ראש ישיבה.

דאס איז בנוגע די חתונה נאכט. יעצט לאמיר רעדן פון די זיבן טעג שבע ברכות, דו מאכסט א שבע ברכות יעדע נאכט?

די וואכעדיגע שבע ברכות טעג מאכט מען אינדערהיים, און אויב די מחותן מאכט שטעל איך מיך צו, דאס האט שוין גארנישט מיט מיר.

שבת שבע ברכות מאך איך אליין היימיש געקאכט אין שטוב, אויב מיין ווייב האט נישט געקענט קאכן פלעג איך בעטן איינער זאל מיר העלפן. איך האב אלעמאל געזוכט צו מאכן די שבע ברכות ביי א פלאץ ווי עס וועט מיר נישט קאסטן קיין געלט. איין וויכטיגע זאך וואס איך וויל אויסשמועסן איז בנוגע איין שבת שבע ברכות וואס איך האב געמאכט און עס איז געווען גאר פענסי צוגעשטעלט, און מענטשן האבן מיר דעמאלט געפרעגט וואס די פשט פון דעם איז, וויל איך דיר זאגן אז דאס איז געווען ווען א אינגערמאן - וואס האט נאך דעמאלט נישט געכאפט וואס דער ראש ישיבה וויל דא

” שבת שבע ברכות מאך איך אליין היימיש געקאכט אין שטוב “

ווייל ווען איך האב אויסגעפרעגט מענטשן איז עס געווען אפאר יאר צוריק, פאר די קאוויד צייטן, אבער היינט וואס די פרייזן זענען גאר שטארק געשטיגן איז עס מן הסתם אסאך העכער פון דרייסיג טויזענט. איך האב אויך גערעדט צו אידן פון ארץ ישראל וואס עס קאסט דארט חתונה מאכן. איך האב געטראפן א איד פון ארץ ישראל וואס גייט נאך געלט, זאגט ער מיר אז זיין ווייב שרייבט אפ א ליסטע פונקטליך וואס מען ספענד, כדי ער זאל קענען ווייזן בשעת'ן גיין נאך געלט, אז מענטשן זאל זען אז ער ספענד נאר אויף מינימאלע הוצאות. זיינע הוצאות איז געווען בערך פינף דרייסיג טויזענט, די מעשה איז געווען אפאר יאר צוריק. היינט האב איך גערעדט צו א איד פון ארץ ישראל און ער זאגט מיר אז די מינימום האלט שוין דארט ביי פינף און פערציג טויזענט דאלער.

לאמיר רעדן פון די חתונה אליין, איך בין געווען ביי די חתונה, עס איז געווען גאר א פרייליכע חתונה, די בחורים מאכן זייער פרייליך און טאנצן זייער געשמאק און לעבעדיג. אבער ביי די סעודה האב איך געזען אז עס איז געווען אנגעגרייט אויף א פשוטע וועג, ווי למשל פלעסטיג טישטיכער, פלעסטיג דישיעס, געפילטע פיש און אזוי ווייטער, וואלסט נישט געוואלט האבן בעסער און שענער פון דעם?

איך וועל דיר זאגן דעם אמת, איך פון מיין זייט האב איך געוואלט עס זאל זיין צוגעשטעלט אפילו נאך ווייניגער פון דעם, אבער דער ראש ישיבה האט מיר דעמאלט געזאגט אז איך זאל דאס נישט טון, במילא האבן מיר יא אהערגעשטעלט שענער. ביי די פרויען זייט האט דער ראש ישיבה אוועקגעשטעלט עס זאל זיין זייער שיין צוגעשטעלט אויף א שענערע סטאנדארט ווי ביי די מענער, דער ראש ישיבה האט געשטעלט מרת אפפעל תחי' זאל זיין בראש און זען אלעס זאל קלאפן על צד

צוגעקומען זאגן אז ער איז גרייט צו באצאלן די חתונה, אפילו אויב איך וויל מאכן אין קאנטינענטאל זאל איז ער עס גרייט צו באצאלן. האב איך אים געזאגט אויב מיינסט עס אמת'דיג וואלט איך עס געוואלט האבן בכתב - אפגעשריבן און גע'חתמ'ט מיט צוויי עדות, פארשטייט זיך ער איז קיינמאל נישט צוריקגעקומען צו מיר...

איך וואלט עס קיינמאל נישט אנגענומען פון יענעם, איך האב שוין ברוך השם ביי מיין ערשטן קינד חתונה געמאכט אויף א פשוטע וועג וואס אנדערע האבן נאך דעמאלט נישט געטון, ווייל איך האב שוין יארן פארדעם געמאכט טעראפי אין מיין קאפ אז איך וויל אזוי חתונה מאכן, וואס דאס איז אלעס א דאנק פון אונזער רבי מוהרא"ש.

איך פלעג אסאך לערנען די בריוון פון מוהרא"ש וואס איז געדרוקט אין ספר 'אשר בנחל', און אין יעדן באנד האב איך געזען וויאזוי מוהרא"ש בעט זיך אז מען זאל חתונה מאכן אויף אזא וועג אז עס זאל נישט קאסטן קיין געלט. מיר איז עס שטארק אריין אין קאפ, אז איך וויל אזוי חתונה מאכן, עס איז גראדע געווען גאנץ אינטערעסאנט צו זען אז אנדערע אינגעלייט אין היכל הקודש זענען בכלל נישט ביי דעם אז מען דארף אזוי חתונה מאכן, אבער איך האב אפגעמאכט אז איך קוק נישט אויף קיינעם, און ברוך השם אז מיין ווייב איז געשטאנען מיט מיר און איך האב דאס געקענט באווייזן שוין ביים ערשטן קינד צו חתונה מאכן אויף א באשיידענעם אויפן.

אז מען רעדט שוין פון חתונה מאכן אין א שיינע זאל, איז אינטערעסאנט צו פארציילן וואס איך האב געהערט פון א אינגערמאן וואס האט געארבעט ביים טייערסטן חתונה זאל וואס איז דא אין ניו יארק, ער פלעגט מיר אריבער רופן ווייזן וואס מענטשן ספענדן אלץ ביים חתונה מאכן און אזוי ווייטער, און מען רעדט פון מענטשן וואס האבן די געלט. פלעגט ער

מוהרא"ש בעט זיך אז מען זאל חתונה מאכן אויף אזא וועג אז עס זאל נישט קאסטן קיין געלט

חתונה פון מו"ה אשר בער אינדארסקי הי"ו איידעם פון מו"ה אהרן וועבערמאן הי"ו - סיון תשע"ב

אוועקשטעלן - האט מיר דעמאלט געזאגט אז ער וויל מיר צושטעלן א שיינע שבת שבע ברכות, א עלעגאנטע סעודה מיט אלע פיטשעווקעס. איך האב נישט געוויסט אז ער גייט מיר דא צושטעלן א רייכע זאך, איך בין אנגעקומען צו סעודה האט מיר געכאפט א סופרייז, אבער דאס האט למעשה נישט געהאט קיין שייכות מיט מיר.

איך וויל אריבערגיין רעדן פון די נושא פון מתנות פאר די כלה, דאס הייסט א זייגער, רינגל, קייטל וכדומה, וואס קאסט דיר אלע מתנות צוזאמען?

דאס ווענדט זיך אויב דער ראש ישיבה האט גערעדט פארן שידוך צו ביידע צדדים, דא הייסט אז ביידע זענען מסכים צו חתונה מאכן אויף אונזער סטאנדארט, דעמאלט קאסט מיר א סך הכל פון בערך זעקס הונדערט דאלער, ווען מען קוקט אן די צירונג זעט עס אויס הערליך שיין, און עס איז באמת שיין און שטארק.

אז מען רעדט שוין פון די מתנות פאר די כלה איז אינטערסאנט צו פארציילן וואס א אינגערמאן האט מיר לעצטענס פארציילט, אז ער האט זיך אריינגעלייגט אין די ליין פון זשולערי, ער האט אויסגעפרעגט אסאך קאפעלס, רוב מענטשן וואס האבן באקומען טייערע זשולערי און די עלטערן האבן נישט געהאט די געלט פאר דעם, האבן ליידער פארלוירן די זשולערי נאך די חתונה....

לאמיר דיר פרעגן א אינטערעסאנטע שאלה; אויב איינער וואלט צוגעקומען צו דיר און אנגעטראגן אז ער איז גרייט אויסצוצאלן די חתונה נאכט, די זאל מיט אלעס ארום, וואלסטו עס אנגענומען און געגאנגען חתונה מאכן אין א זאל, אדער וואלסטו נישט געקוקט אויף דעם, נאר ווייטער חתונה געמאכט אין בית המדרש?

פאר די ערשטע חתונה וואס איך האב געמאכט אין בית המדרש איז איינער

און קוקן מיר גאר שטארק ארויף, און געבן מיר כסדר חיזוק אויף דעם וואס איך מאך אזוי חתונה.

אבער דאס קען נאר צושטאנד קומען ווען די מאן און ווייב זיין ביים זעלבן מיינונג אז זיי ווילן דאס טון און זיי זענען גרייט אויף אלעס וואס מענטשן וועלן זאגן.

ביי איינע פון די חתונות וואס איך האב געמאכט אין בית המדרש האט מיר דער ראש ישיבה געזאגט: "איך בעט דיר שטעל דיר נישט אויף פון בענקל, און הער נישט גארנישט וואס מענטשן פרעגן דיר און זאגן דיר הערות און הגהות, אז איינער פרעגט דיר עפעס פארוואס אהער פארוואס אהין זאלסטו זאגן אז דאס האט גארנישט מיט דיר".

און טאקע יעצט ביי די חתונה פון מיין זון נחמן יואל נרו יאיר האב איך מיך שיעור פארגעסן, איך האב כמעט אנגעהויבן צו ווערן אינוואלווד אין געוויסע זאכן וואס מענטשן האבן מיר געבעטן בשעת מעשה, אבער ברוך השם איך האב מיר דערמאנט פון דעם וואס דער ראש ישיבה האט מיר געזאגט, איך האב מיר צוריק אראפגעזעצט און גענומען א תהלים און זיך גוט אויסגעלאכט.

א גרויסן שכל פארן זיין גרייט צו געבן דעם שמועס, כדי אז נאך אידן זאלן קענען הנאה האבן און וויסן וויאזוי זיך צו פירן בשעת'ן חתונה מאכן די קינדער.

צו שלוש וויל איך זאגן פאר אנשי שלומינו, זייט נישט קיין בטלנים און פאלגט'ס וואס דער ראש ישיבה זאגט און שטעלט אראפ, אויף יעדע זאך וואס דער ראש ישיבה טוט האט ער זיך אויף דעם מתבודד געווען און געבעטן דעם אייבערשטן ער זאל וויסן וויאזוי דאס אראפצושטעלן, במילא לוינט זיך נאכצוגיין דעם ראש ישיבה אויף טריט און שריט. זייט'ס נישט קיין נערנים און פאלגט דעם ראש ישיבה אויף יעדן פרט וועט עט'ס גאר שטארק מצליח זיין אין ענקער לעבן.

זייט נישט קיין בטלנים און פאלגט'ס וואס דער ראש ישיבה זאגט

לחיים פון מו"ה אברהם צוויבל הי"ו איידעם פון מו"ה אהרן וועבערמאן הי"ו

מיר ווייזן א אינטערעסאנטע זאך אז נאך די חתונה קומען אריין די מחותנים אין קאך און בעטן מען זאל איינפאקן די עסן וואס בלייבט איבער כדי דאס צו אהיימטראגן פאר די קאפל, האב איך אים געפרעגט וואס איז פשט פון דעם? זיי האבן נישט מארגן קיין שבע ברכות? האט ער מיר מסביר געווען אז זיי טוען דאס פשוט ווייל זיי קענען נישט נעמען דעם פאקט אז זיי האבן דא אויסגעגעבן אזויפיל געלט פאר איין נאכט און דאס איז אדורך ווי א אויגן בליק, זיי ווילן שפירן אז זיי נעמען נאך עפעס מיט פון דעם גאנצן נאכט, במילא בעטן זיי מען זאל זיי כאטש איינפאקן די עסן וואס איז געבליבן...

עס איז זייער וויכטיג א מענטש זאל האבן א מורה הוראה א ערליכער איד וואס ער פרעגט וויאזוי און וויפיל ער מעג אויסגעבן בשעת ער מאכט א שמחה, זיך אדורכרעדן אויב להלכה מעג ער אויסגעבן געלט, און אויב יא וויפיל ער מעג ספענדן.

איך וואלט דיר געוואלט פרעגן א אינטערעסאנטע שאלה, איך פארשטיי אז ביי דיר האסטו שוין אפגעמאכט אז דו מאכסט אזוי חתונה, אבער וואס טוסטו מיט די משפחה מיטגלידער וואס קומען מיטהאלטן די שמחה און זיי שפירן זיך פארשעמט מיט די גאנצע געדאנק פון חתונה מאכן אין בית המדרש, וואס וואלסטו געזאגט וועגן דעם פראבלעם?

ביי די ערשטע מאל וואס מען מאכט חתונה אין בית המדרש איז עס טאקע נאך א שווערע זאך, עס נעמט צייט ביז ווען די משפחה נעמען דאס אריין אין זיך און זיי הייבן עס אן ארויפצוקוקן.

ביי מיר אז טאקע אזוי געווען, אז די ערשטע פאר מאל האט מען עס אזוי אנגעקוקט ווי א פארשעמטע זאך, אבער היינט ווען איך האב שוין חתונה געמאכט בשעה טובה דעם פיפטן קינד אין בית המדרש, איז נישט נאר אז זיי שעמען זיך נישט דערמיט, נאר אדרבה זיי שעצן מיר

בריוו פונעם ראש ישיבה שליט"א

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת שמות, י"ח טבת, שנת תשפ"ג לפרט קטן

לכבוד מיין ליבער ... נרו יאיר ברסלב, ליבערטי

מאך נישט קיין שוויץ ביי דיר אין שטוב, וואס פעלט דיר אויס עס זאל ווערן א פלאץ וואו עס וועלן קומען אלע סארט מענטשן וכו' ? דארפסט דאך אכטונג געבן אויף דייע קינדער.

מיש נישט קיין יוצרות, האסט געקויפט א הויז אין שטעטל - זאלסטו געדענקען די סיבה ; פארוואס ? פארוואס ביסטו געקומען אין שטעטל ? צו האבן א גוטע חינוך פאר די קינדער ; זאלסטו האלטן דיין שטוב פריוואט און נאר ברענגען מענטשן מיט יראת שמים.

טייערער ליבער ברודער, אינוועסטיר אין דיין שטוב ; פארברענג מיט דיין ווייב, געב איר גוטע ווערטער. זוך נישט צו לויפן צו חברים, וואס האט מען פון חברים ? ווען א מענטש איז אין א צרה - אנטלויפן אלע חברים, נאר די ווייב און קינדער - אויב האט מען זיך שוין אויפגעפירט אין די יונגע יארן - זיי בלייבן מיט'ן מענטש, זיי העלפן אים.

בנוגע מאכן ביי דיר וכו' ; ביז דערווייל מאך גארנישט, איך וויל דאס אויסשמועסן מיט די חברי הנהלה. זיי מיר מוחל וואס איך זאג דיר, ווען דו ביסט מיר געקומען פרעגן אויב דו קענסט דאס טון - האב איך פון אויסגעמוטשעטקייט געזאגט יא, שפעטער טראכט איך 'וואס האב איך געזאגט יא ? איך האב דאך געשטעלט אן הנהלה, דארף מען פרעגן די הנהלה'.

געב איבער פאר אלע וואס קומען דא וואוינען אין ליבערטי, טוט מיר א טובה ; איך זוך נישט קיינעם איינצוטיילן וואס צו טון, איך מעג אבער בויען א קהילה פאר די וואס ווילן זיך פירן אויף די וועג וואס איך האב מקבל געווען פון מוהרא"ש ; איז פארוואס לויפט מען מיך נאך ? וואס קומט מען קיין ליבערטי ווען מען וויל מיך אויסשפילן ? ! פון סיטי ביז סאליווען קאונטי איז דא אזויפיל שיינע פלעצער וואו צו וואוינען, וואס לויפט מען מיך נאך ? !

איך האף מען וועט אלעס אויסשמועסן מיט די הנהלה.

ווער עס קויפט אן די הנהלה צוברעכט אונזער קהילה !

א חנוכה פון א צדיק

די שלעכטע מידה פון פעם

האט דער חסיד געענטפערט: "איך וועל דערציילן דעם רבי'ן דעם אמת, איך האב געהערט ווי דער רבי זאגט פאר'ן גבאי אז ער זאל מיר אויספרובירן, דעריבער האב איך זיך נישט אויפגערעגט, 'עס איז נישט קיין גדולה זיך איינצוהאלטן ווען איך ווייס אז מען פרובירט מיר יעצט אויס".

האט זיך דער רבי אנגערופן: "אט די ווערטער האב איך געווארט צו הערן פון דיר, 'עס איז נישט קיין גדולה זיך איינצוהאלטן ווען מען ווייסט אז מען פרובירט יעצט אויס דעם מענטש'. ווען דו וואלסט געגלייבט מיט אמונה שלימה אז יעדע זאך וואס פאסירט איז נאר דיר אויסצופרובירן וואלסטו זיך אונדא נישט אויפגערעגט", דארפסטו דאס אריין נעמען אין זיך, אז אלעס וואס גייט אריבער אויף דיר איז נאר כדאי דיר אויסצופרובירן, דעמאלט וועט דיר אלעס גיין גרינגער.

נעם אריין אין דיר אז קיינער איז דיר גארנישט שולדיג, און קיינער קומט דיר נישט, וואס דו האסט איז א מתנה פונעם אייבערשטן. אז דו וועסט לעבן מיט דעם וועט דיר אלעס זיין גרינגער.

א איד איז אמאל געקומען צו הרב הקדוש מקאצק זכותו יגן עלינו בעטן אן עצה אויף די שלעכטע מידה פון פעם. דער רבי האט אים געבעטן צו ווארטן אין א דרויסנדיגע צימער ביז ער וועט אים אריין רופן.

ביזדערווייל האט דער רבי צוגערופן דעם גבאי און אים געבעטן אז ער זאל פרובירן אויפצורעגן דעם חסיד.

אזוי האט דער גבאי געטון, ער איז אריין געקומען אין שטוב און 'בטעות' אים אנגעגאסן מיט א קאווע, ער האט זיך אנטשולדיגט און געזאגט אז דאס איז געווען א טעות, האט זיך דער חסיד אנגערופן צום גבאי: "ס'איז גוט, ס'איז גארנישט".

נאכדעם האט אים דער גבאי אנגעטראטן אויפן פיס און זיך ווידער אנטשולדיגט, אזוי איז געווען אפאר מאל און דער איד האט זיך נישט אויפגערעגט.

דערנאך איז דער גבאי אריין געקומען צום רבי'ן און אים דערציילט אז דער איד האט זיך קיין איינמאל נישט אויפגערעגט, האט דער רבי אריינגערופן דעם חסיד און אים געפרעגט: "איך ווייס נישט וואס דו ווילסט מיט דיין פעם, דער גבאי האט דיר פרובירט אויפצורעגן און דו רעגסט זיך בכלל נישט אויף".

ציון הרה"ק מקאצק זי"ע אין שטאט קאצק - פוילן

(עצתו אמונה בהעלותך תשע"ט)

דעם הייליגן רבינ'ם לעבנסגעשיכטע

| פ א ר ז ע ר נ ג |

- ר"ה -

דער אייבערשטער האט געפירט אז פונקט דעמאלט ווען דער רבי איז נתגלה געווארן איז אויסגעקומען די צייט ווען ער האט געדארפט קומען זאגן מגידות אין אוסיאטין, און יעדער איז ארויס אים מקבל פנים זיין, האט מען אים דאן דערציילט איבער דעם פרישן צדיק וואס איז יעצט נתגלה געווארן. און כאטש וואס ער איז געווען היבש עלטער פון רבי'ן, איבער פערציג יאר עלטער, ווייל דער רבי איז נאך געווען דעמאלט אונטער די צוואנציג, האט ער אבער געקלערט אז ער וועט גיין זיך באקענען מיט'ן רבי'ן און זען וואס דער רבי האט צו פארקויפן.

פארזעצונג פון פריער: צווישן די ערשטע מקורבים פון רבי'ן איז געווען דער גרויסער צדיק רבי יקותיאל לאנדא ז"ל, דער טירהאוויצער מגיד. דער מגיד האט געהאט א פאסטן פון מגידות אויף פינף און אכציג שטעט, צדיקים פלעגן אים רופן "דער גרעניץ וועכטער", ווייל זיין שטאט טירהאוויץ איז געווען ביים גרעניץ צווישן דער געגנט פון חערסון און קיוב, און ער געבט אכטונג אויפ'ן גרעניץ. ער לאזט נישט צו אז די שלעכטס פון חערסון זאל זיך פארשפרייטן קיין קיוב.

***

ער איז געקומען צום רבי'ן און גערעדט מיט אים, און ער איז אזוי שטארק נתפעל געווארן פון רבי'ן, אז ער האט באשלאסן אז ער וועט שוין בלייבן ביים רבי'ן, ער וועט זיין א חסיד און תלמיד פון הייליגן רבי'ן. דאס איז געווען גאר א גרויסער חידוש אז אן עלטערער צדיק וואס איז ברייט פאקאנט אויף דער וועלט, זאל נתקרב ווערן צו אזא יונגען אינגערמאן.

דער מגיד האט נאך געקענט דעם הייליגן בעל שם טוב זי"ע, און ער איז געווען א נאנטער חבר מיט'ן גרויסן צדיק רבי נחום טשערנאבלער זי"ע. זיי האבן געהאט א מנהג פאר אסאך יארן אז זיי פלעגן פארן יעדעס יאר אויף יום טוב שבועות איינער צום צווייטן.

די שטאט אוסיאטין אין אוקריינא

איינמאל איז דער מגיד געפארן אין וועג אינאיינעם מיט זיין חבר דער הייליגער רבי נחום טשערנאבלער זי"ע, זיי זענען דורכגעפארן דעם שטאט מעדוועדיווקע, וואס דער רבי איז דאן דארט געווען, האט דער מגיד געזאגט צו רבי נחום זי"ע אז ער זאל אריינקומען אין שטאט ווייל ער וויל אים ווייזן זיין רבי'ן.

דעמאלט האט דער הייליגער רבי נחום טשערנאבלער זי"ע געזען דעם רבי'ן, און ער האט געזאגט אויף אים דער פסוק וואס שטייט אויף דוד המלך (שמואל א ט"ז, י"ב) אז ער איז "יפה עינים וטוב ראי", און ער האט געזאגט אז דאס וואס ס'שטייט (שמות כ', י"ז) "ובעבור תהיה יראתו על פניהם לבלתי תחטאו", איר זאלט האבן יראת שמים אויפ'ן פנים נישט צו זינדלען, איז געזאגט געווארן אויף דעם אינגערמאן.

אזיין יאר איז דער מגיד געפארן צו רבי נחום זי"ע און די צווייטע יאר איז רבי נחום זי"ע געקומען צו אים. שבועות ביינאכט פלעגן זיי טאנצן אינאיינעם א גאנצע נאכט אן קיין הפסק. ווען דער הייליגער רבי נחום טשערנאבלער זי"ע איז אלט געווארן און ער האט מער נישט געהאט קיין כח צו טאנצן אזוי פיל, פלעגט ער זיך אפשטעלן אינמיטן און איבערגעבן דאס טאנצן פאר זיין זון דער הייליגער רבי מרדכי טשערנאבלער זי"ע אז ער זאל טאנצן מיט'ן מגיד.

אלע צדיקים האבן אים זייער געשעצט און זייער שטארק געהאלטן פון אים, דער הייליגער בעל התניא זי"ע האט גענומען פון אים אן הסכמה אויף זיין סידור וואס ער האט געדרוקט.

אזוי ווי דער דארף אוסיאטין האט אויך באלאנגט צו זיין מגידות, און

פארזעצונג קומט אם ירצה השם
גענומען פון ספר "פעלת הצדיק"

שבועות אין שטעטל

(חלק ג')

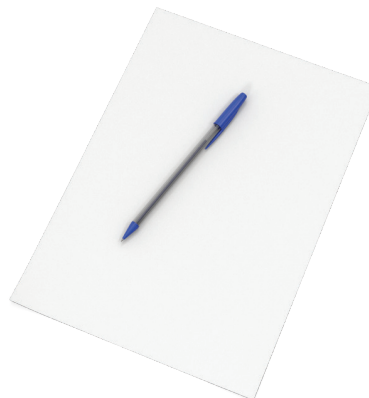
ישראל דאד פלסקא

און חיזוק און חלילה נישט פארקערט... אבער ההכרח לא יגונה, איך געב זיך איבער צום אייבערשטן און איך הייב אן שרייבן.

אנגעקומען זענען מיר ערב יום טוב דאנערשטאג מיטאג צו אונזער פיינע אכסניא וואס מו"ה משה ארי הי"ו האט שוין ברייט באשריבן ביים פארגאנגענעם יום טוב פסח אין שטעטל, און איך קען מעיד זיין אז ער האט גארנישט מגזים געווען באמת א הערליך צוגעשטעלטע אכסניא ביי מו"ה יואל וועבערמאן הי"ו אינדערהיים.

נאכן זיך איינרישן אין דעם אכסניא האב איך געזען אז די זייגער רוקט זיך ס'הייבט אן ווערן שפעט בין איך קודם שנעל געלאפן אין מקוה און נאכדעם צוגעענדיגט מיט די הכנות אויף יום טוב.

בין אנגעקומען אין שטעטל ערב יום טוב ביז איך בין אוועקגעפארן, האבן מענטשן נישט אויפגעהערט צו קומען מיך געבן שלום עליכם און זיך באדאנקען פאר די ארטיקלען! יעצט ווארפן זיך מיינע הענט פאר שרעק ווען איך ווייס אז וואס איך שרייב גייען אזוי פיל מענטשן לייענען, איך דארף מעסטן און וועגן יעדעס ווארט און שטארק בעטן ביים אייבערשטן אז די ארטיקלען זאלן האבן גוטע לימודים

איר קענט דעם ווארט 'אומבאשרייבליך'? געווענליך ווערט עס גענוצט פאר א גוזמא "פשוט ס'איז געווען אזוי שיין ממש אומבאשרייבליך..." אבער יום טוב שבועות אין שטעטל אינאיינעם מיט דער ראש ישיבה איז טאקע אומבאשרייבליך!

וויפיל איך זאל זיך נאר מצמצם זיין און פרובירן צו באשרייבן אביסל דעם הערליך "אומבאשרייבליכע" יום טוב וועל איך נישט קענען אנרירן אפילו א אפס קצהו פון וואס ס'איז טאקע געווען!

ווען איך פלעג אלץ שרייבן פלעג איך זיך פארשטעלן אז אפשר וועלן צוואנציג אידן עס לייענען, ווער איז דען אינטערעסירט צו לייענען וואס איך האב צו פארקויפן? אבער פון ווען איך

יום טוב ביינאכט איך שפאציר אין בית המדרש אריין - באטראכטנדיג דעם שיינעם שקיעה אריינאטעמענדיג די פיינע לופט שעפשענדיג תפילה נאך תפילה צום אייבערשטן דאנקענדיג דעם אייבערשטן אויף די גרויסע חסדים אז טראץ מיינע צענדליגע מניעות האבן מיר זוכה געווען עס דורכצוברעכן און אנצוקומען אין שטעטל אויף יום טוב צו קענען זיין מיט אנשי שלומינו במחיצת דער ראש ישיבה!

אזוי שפאצירנדיג טיף פארזינקען אין מיינע מחשבות זע איך אז איך בין שוין אנגעקומען אין שול, הלוואי איך קען ענק ווען מסביר זיין ווי אזוי ס'האט זיך געשפירט אריינטרענדיג דעם ערשטן מאל אין בית המדרש, מיין הארץ האט געבאמבערט מיט פרייד, מיין אדרענעלין האט געקנאקט א מחי'... אזוי שפאציר איך אריין אין שול.

נאך אלע שלום עליכם'ס קומט צו דער גבאי מו"ה אברהם הערש הי"ו און ער גיבט מיר א ברייטע שלום עליכם, איך האב געבעטן אויב ער קען מיר צו ווייזן צו א לידיגע פלאץ, ער זאגט מיר זיכער - קום מיט מיר, ער זעצט מיר אוועק ביי דער ערשטער שורה פארנט פון ארון הקודש גלייך נעבן די מנהל הרב אברהם משה שליט"א.

בעצם האב איך געשפירט שרעקליך אומבאקוועם דארט - איך? איך בין א בעק מענטש, איך האב נישט וואס צו זוכן אין פארנט... כ'האב זיך שטארק

געשעמט צו שטיין דארט, אבער אזא בטלן בין איך נישט אפצוזאגן א פלאץ נעבן הרב אברהם משה און דער ראש ישיבה, האב איך פארפאקט די בושא און געבליבן דארט שטיין.

ס'איז שוין שפעט דער ראש ישיבה ווייזט פארן גבאי ר' אברהם הערש אז ער זאל צוגיין צו מנחה. דער ראש ישיבה איז נאכדעם צוגעגאנגען צו מעריב און האט מיטגענומען אלע אינגערע קינדער נעבן זיך צום עמוד ער זאל קענען האלטן אן אויג און אכטונג געבן אויף זיי און זעהן אז זיי זאלן דאווענען אויך האט דער ראש ישיבה מיט גענומען גוטע זאכן צום עמוד ער זאל קענען געבן פאר די קינדער זיי צו מאכן חשק צום דאווענען.

נאכן דאווענען איז יעדער דורך זאגן גוט יום טוב פאר דער ראש ישיבה און יעדער פאר מענטשן האט דער ראש ישיבה אפגעשטעלט און גערעדט אפאר ווערטער, איך שטיי אזוי אין דער שורה און איך טראכט צו זיך אזוי אפשר גייט דער ראש ישיבה מיך אויך אפשטעלן, וואס גייט ער מיר זאגן? אזוי קומט שוין מיין רייע דורך צו גיין איך גיי דורך דער ראש ישיבה, דער ראש ישיבה געבט מיר א ווארימע שמייכל און זאגט מיר גוט יום טוב!

איך גיי ארויס פון שול און איך טראכט צו זיך דער ראש ישיבה זאגט אלץ ווען מ'פארט דורך מאנהעטן און מ'זעט די ריזיגע בנינים מיט די טויזנטער לעמפלעך און א מענטש קען זיך

צומאל טראכטן יענע מענטשן דארט זיכער זיי גוט, זיי האבן גרויסע שיינע אפיסעס. זאגט דער ראש ישיבה יעדע לעמפל איז נאך א צרה! איינער ווארט א קאורט, א צווייטער חרוב קראנק, א דריטער באנקראט און אזוי ווייטער. שפעטער יום טוב האט דער ראש ישיבה געזאגט אן ענליכע משל - אסאך מאל גייט א מענטש ארויס אין גאס צובראכן ער ווייסט נישט אפילו וואו צו ווענדן זיינע טריט, דא האט ער מיט די ווייב און דא האט ער נישט קיין דזשאב און ער קוקט און זעט א וועלט וואס פארט מענטשן קומען און מענטשן גייען קארס פארן עראפלאנען פליען ער מיינט אז ער איז דער גרעסטער שלימול אויפן וועלט! האט דער ראש

אידי! וואס איז דא בעסער און שענער פון די אידישע פאלק! די ווערטער וואס איך האב קיינמאל נישט פארשטאנען האבן זיך פלוצלינג אליינס געטייטשט - אוי ווי ס'בענקט זיך!

נאכן דאווענען איז געווען א קידוש מיט צענדליגע סיומים פון גאר קליינע קינדער ביז טאטעס און זיידעס אלע האבן זיך געפרייט מיט די תורה!

מיר האבן געהאט זייער א פייע סעודה שבת אייבערשטער און נאכדעם איז מען געגאנגען דאווענען מנחה און קבלת שבת.

פאר קבלת שבת האט דער ראש ישיבה פארגעלייענט די תנאים צווישן דעם אייבערשטן און כלל ישראל ס'איז געווען דער ערשטער מאל וואס איך האב דאס געהערט, באזונדער בין אין זייער נתעורר געווארן ווען דער ראש ישיבה האט פארגעלייענט די שטיקל אז די דריי כריכות ארום די מיטלסטער פינגער מיט די רצועות פון די תפילין איז די קידושין רינגל מיט וואס דער אייבערשטער איז אונז מקדש! דאס מיינט יעדן טאג ווען איך טו אן תפילין זאגט מיר דער אייבערשטער נאכאמאל איך וויל דיך! דו ביסט מיינ! איך האב דיך ליב! נאכן ליינען די תנאים האט דער ראש ישיבה גערעדט זייער שיינע דיבורים, אינמיטן האט ער זיך אנגערופן אז מענטשן מאכן זיך נאריש ווען ס'קומט צו שידוכים מ'וועלט זיך יעדער מיינט אז ער איז ווער ווייס

משה און מיר האבן גערעדט פון דער גרויסע זכי' צו קענען זיין מקורב צו היכל הקודש און די גרויסע זכי' פון קענען וואוינען אין שטעטל זאגט מיר דער מנהל מיט זיין זיסע שמייכל איך בין דא פשוט ווייל כ'האב געזוכט א נארמאלער פלאץ וואו צו וואוינען, א געהעריגע נארמאלע קהילה ארומגענומען מיט נארמאלע מענטשן ממש א מחי'...

איך האף איר וועט מיר מוחל זיין אבער איך גיי נישט באשרייבן די סעודות וואו איך האב געגעסן ווייל איך וויל אז אויב דארף איך נאכאמאל זיין א גאסט ביי איינע פון אנשי שלומינו זאל ער נישט דארפן טראכטן טויזנט מאל אז איך גיי באשרייבן די גאנצע סעודה יעדע ווארט וואס ער גייט זאגן... אבער אזוי פיל קען איך אייך זאגן איך האב נאך אזעלכע סעודות קיינמאל נישט געהאט! די צד השוה פון אלע סעודות איז געווען אז איבעראל איז געווען זייער רואיג און פרייליך אויסטערליש באקוועם און איינגענעם, גערעדט תכלית'דיגע דיבורים, זיך אפגעגעבן מיט די קינדער. ס'איז באמת געווען פון די שענסטע סעודות וואס איך נאר אמאל בייגעוואוינט אלס א גאסט!

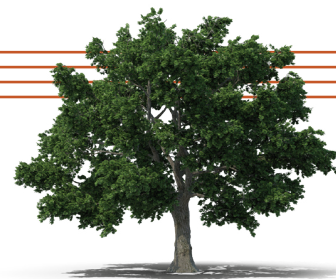
יום טוב צופרי איז געווען הערליך שיינע תפילות, אבער די אקדמות... וואס זאל איך אייך זאגן דער וואס איז געווען דארט קען עס פארשטיין! מ'האט געשפירט אין די לופט דער אייבערשטער האט מיך ליב, איך בין

ישיבה געזאגט אז דער קאר פארט צו א משפט און דער אויפן עראפלאן פליעט צו א שפיטאל דעם וואס דו זעסט דארט לויפן האט יעצט באנקראטירט זיין ביזנעס און אזוי ווייטער.

טראכט איך אזוי צו זיך די זעלבע איז דא יעדער אפשטעל כמעט איז נאך א צרה איינער ווינטשט דער ראש ישיבה א גוטע שידוך א צווייטער פרעגט דער ראש ישיבה וואס זאגט די דאקטער... איינעם פרעגט דער ראש ישיבה אויב דער מצב אין שטוב ווערט שוין בעסער און אזוי ווייטער. איך טראכט צו זיך ווי לאַקי בין איך? וויפיל דארף איך דאנקען דעם אייבערשטן אז דער ראש ישיבה האט מיר נישט וואס צו פרעגן, אלעס איז מיר גוט! שבת אייבערשטער!!!

אויפן וועג אהיים האב איך שפאצירט אינאיינעם מיט די מנהל הרב אברהם

וואס... דער ראש ישיבה האט זיך געבעטן צו די תלמידים מאכטס ענק נישט נאריש! אז מ'טראגט דיר אן א שידוך זאג עס נישט אפ!

נאכדעם האט מען זיך געשטעלט דאווענען א יום טוב'דיגע קבלת שבת, ביי לכה דודי איז געווען זייער פרייליך מ'האט געטאנצען ארום דעם בית המדרש ס'איז געווען זייער דערהויבן.

די פרייטאג צונאכטס סעודה איז געווען ספעציעל שיין און דערהויבן, ס'איז געווען דארט ווי איך האב געגעסן אסאך געסט, ס'איז באמת שווער אראפצולייגן וואס ס'מינט עסן א סעודה מיט אנשי שלומינו... ס'איז די זעלבע חלה און פיש אבער די רוח, די וויי"ב, די מצב. ס'איז אזוי זיס און באטעמט ס'איז מיר באמת שווער עס פארצושטעלן אין שריפט, ס'איז א בחינה פון מי שלא ראה...

שבת צופרי בין איך אויפגעשטאנען גענוג פרי אז איך האב זוכה געווען צו קענען אריינכאפן אביסל פון די שיעור זוהר פון דער ראש ישיבה, דאס איז געווען איינע פון מיינע שענסטע זאכן וואס איך האב בייגעוואוינט אין שטעטל!

די שיעור איז געווען אין וואלד צווישן די ביימער, די לופט איז געווען לויטער, מ'האט געקענט הערן די פייגלעך זינגען, און דא זיצט דער ראש ישיבה מיט א קליינע קבוצה פון זיינע

תלמידים אונטערן שאטן פון בוים און לערנט פאר דעם הייליגן זוהר אזוי זיס, אוי באשעפער הלוואי איך קען צוריקגיין צו יענע מינוטן...

אינמיטן פארלערנען פרעגט מיר דער ראש ישיבה אויב איך פארשטיי, האב איך געזאגט אז נישט! האט דער ראש ישיבה געזאגט אז דאס איז די שיינקייט מ'דארף נישט פארשטיין!

שפעטער האט דער ראש ישיבה געמאכט א שטיקל שמועס אז די וואס וואוינען אין שטעטל קענען צומאל ווערן אביסל אפגעקילט פון די פלאם און מ'דארף שטארק חיזוק. דער ראש ישיבה האט געוויזן אז פון אלע באטייליגטע איז נאר געווען צוויי אידן וואס וואוינען אין שטעטל...

נאכן שיעור האט מיר דער ראש ישיבה געפרעגט אויב איך אנאליז אים פאר די שבועות ארטיקל... דער ראש ישיבה האט מיר געפרעגט ווי אזוי איך גיי אראפלייגן די שיעור זוהר צווישן די ביימער... אבער איך קען נישט אנאליזן דער ראש ישיבה, ווען איך זע דער ראש ישיבה זע איך א איד וואס ברענגט מיר צום אייבערשטן וואס מאכט מיך זיין ערליך!

נאכדעם איז געווען א פייער געשמאקע דאווענען, אויך איז געווען די אויפרוף פון מו"ה אהרן וועבערמאנ'ס זון. ווען איך האב געוואונטשן מזל טוב פאר ר' אהרן האט ער מיר צוריק געוואונטשן

ברוכים תהיה אם ירצה השם ביי דיר אויף שמחות זאלסט זיך אויך קענען גוט גוט אויסלאכן... נאכן דאווענען איז געווען א קידוש דער ראש ישיבה האט פארגעלערנט סיפורי מעשיות און אריינגעבלאזן אין אונז א גייסט פון חיזוק!

ביי אלע שיעורים יום טוב האט דער ראש ישיבה געהאלטן אין איין איבער'חזר'ן דאס וואס דער רבי האט געזאגט אז מ'זאל קומען צו אים די דריי צייטן אין יאר ראש השנה, שבת חנוכה און שבועות. ראש השנה באקומט מען אמונה, חנוכה - תודה והודאה, און שבועות די תורה. האט דער ראש ישיבה געזאגט אז ביי אלע דריי צייטן דארף מען איבערגיין און זיך מחזק זיין מיט אלע דריי נקודות און זיך מיט דעם אויפפרישן.

נאך מעריב האט דער ראש ישיבה געמאכט הבדלה און מ'האט אנגעהויבן טאנצן מיט מוזיק זייער לעבעדיג - דאנקן דעם אייבערשטן אז מיר זענען אידן דעם עס הנבחר און אז מיר האבן באקומען דער תורה!

ווי געזאגט איז אזא דערהויבענע יום טוב נישט מעגליך צו שילדערן אין אן ארטיקל אבער איך האף מיטן אייבערשטן'ס הילף אז איך האב כאטש געקענט אראפ שרייבן אפאר נקודות פון דעם הערליכן יום טוב!

שכח אייבערשטער אז נאך פיל מניעות האב איך זוכה געווען צו קענען זיין יום טוב שבועות ביי דער ראש ישיבה אין שטעטל מיט אנשי שלומינו - מעין עולם הבא!

שבת נאכמיטאג קום איך אין שול איך זען זיך אוועק אויף א פלאץ און איך הייב אן לערנען משניות, נאך אפאר מינוט האב זיך אביסל אומגעקוקט און זיך גוט פארטראכט אויף די סצענע - די שול איז געפאקט ס'איז נישט דא קיין איין לידיגע בענקל און יעדער איינער, יא ממש יעדער איינער זיצט און לערנט זיינע שיעורים איך ווייס נישט אויב איך האב אמאל אין מיין לעבן געזען אזא מחזה! נישט דא קיין משגיח קיינער דרייט זיך נישט ארום קלאפן מיט די פינגער נא... און דער עולם זיצט און הארעוועט איך האב זיך נישט געקענט גענוג אפואונדערן פון דעם! אוי האב איך געדאנקט דעם אייבערשטן אז איך האב זוכה געווען מקורב צו ווערן!!!

שלש סעודות איז געווען ספעציעל דערהויבן דער ראש ישיבה האט פארגעליינט די כתובה שפעטער האט דער ראש ישיבה זייער ווארעם גערעדט וועגן זיין אינדערהיים מיט די קינדער דער ראש ישיבה האט פארציילט אז די רבי האט געזאגט אז ס'לוינט זיך צו קומען צו אים אפילו צופוסנס האט איינער דארט געפרעגט און אהיים? האט דער רבי געענטפערט און אהיים וואלט איך געלאפן!

האט דער ראש ישיבה אויסגעשמועסט וואס הייסט געלאפן? נאר מ'קומט צום צדיק און מ'באקומט אלע עצות פון דער צדיק קען מען אהיים לויפן! מ'ווייסט ווי אזוי מ'דארף זיך פירן!

אויפן וועג אהיים איז געווען זייער הייס און ס'האט זיך ארויסגעוויזן די חסד פון אנשי שלומינו, דורכגייענדיג מו"ה יואל מענדלאוויטש'ס הויז איז ער געשטאנען מיט זיינע קינדער און געטיילט אייסעס און קאלטע טרינקען פאר אלע פארבייגייער אויך איז געווען בענק און קאלטע טרינקען צוגעשטעלט דורך די בית התבשיל!

Deadline to advertise
Sunday 12:00 PM

קלאסיפייזדס

דירות אין שטעטל פאר א קורצע צייט

יואל וועבערמאן - 845-662-8423

יצחק אייזיק ראטה - 347-668-6122

אברהם הערש וועבערמאן - 845-492-0566

ראובן בידנבוים - 347-549-5625

גרעסערע דידה - 845-637-5367

PLUMBING SERVICE

For all your plumbing needs

Specializing in:

- New construction • camps and country's
- booster pumps • waterworks and more

Call LAZER MAINTENANCE
917-202-1206

HURLEYVILLE LEASING

LUXURY. PERFORMANCE. STYLE.

Upgrade your drive today!

CALL ANY PHONE SET OF WHEELS

SALES@HURLEYVILLELEASING.COM | 845-720-0041 | WWW.HURLEYVILLELEASING.COM

KB BUSINESS SOLUTIONS
BOOKKEEPING SERVICES
Kbbsbookkeeping@gmail.com
1-845-293-7667

**Did you open a new business?
Is your business not running properly?
Do it the RIGHT way!**

- QuickBooks Setup
- Account Receivable
- Accounts Payable
- Sales Tax
- Daily Cash Management
- Collections

קומט איר צו די קעטסקילס?

מה האבן א ניוסע אינשוואל
Judaica ספרים
איר נאכגעט פאר קליינע און גרויסע

מה האבן א ניוסע אינשוואל
אפט טעגליך 9:00 - 12:00 ביז 12:00
פרייטאג 9:00 - 12:00 ביז 12:00
דינאס - האלבער טעג 12:00 - 1:00

51 Twin Bridge Rd Liberty New York 12754 left side entrance 347-578-4449

יענקל
האט געקויפט
א 14 פעמער
רוז אין
ניו זשערסי

און איד...

נתום
פליעט
ביזנעס

און איד...

משה
דרייווט
א נעווי

און איד...

און איד גיי זיך מוסר נפש זיין
צו העלפן דער רבינ'ס מוסדות

אנשי חיל

פֿרֿטֿים יבואוּ

אנשי שלומינו זענען אירינגעשפאנט

חידות
אפסיליון

דער רבי האט געזאגט: ווען קעניגן און
שרים וואלטן געוואוסט וואסערע דרך ארץ
איך לערן אויס מיינע תלמידים, וואלטן זיי

- א. נישט געמאכט קיין שלעכטע גזירות אויף אידן
- ב. זיך מגייר געווען
- ג. געקומען צו לויפן
- ד. געברענגט זייערע קינדער צו מיר

שאלה און ענטפער פון פאריגט וואך

דער רבי שרייבט אין ספר המידות: שמעקן בשמים
פרייטאג צונאכטס איז א סגולה פאר
ערליכע קינדער

געוואונען פון פאריגט וואך

לאה איידליס תחי' - ווילימסבורג

שיקט אריין די ענטפערס מיט אייער נאמען צו 845-379-1161

קרייט
ברסלב
באנע

קינדער
אפסיליון
פרשת בהעלותך

סדרה
בי ווערסער

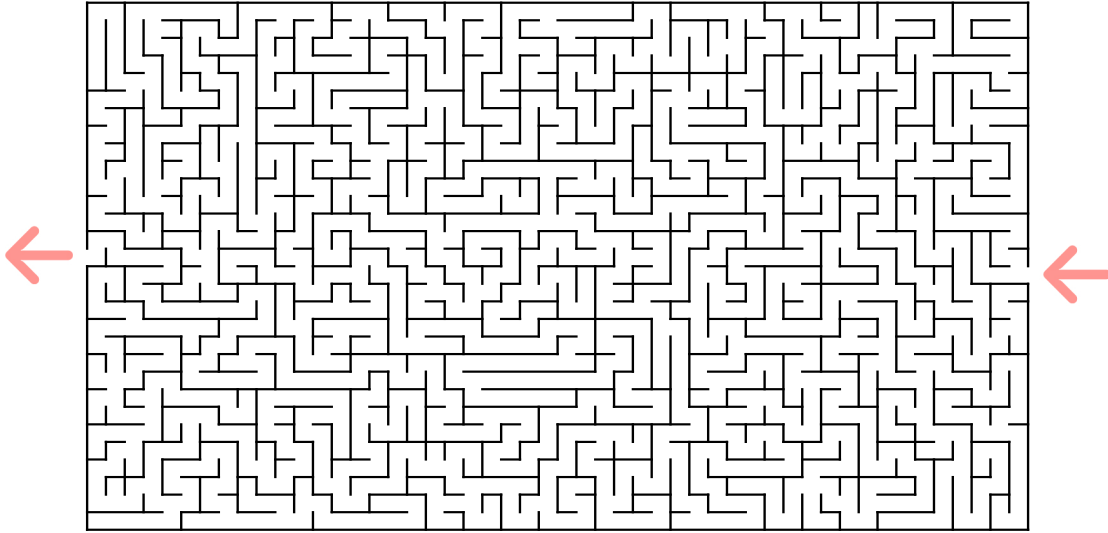
מ	ק	כ	ז	ת	ו	ח	ט	מ	ד	ו	ע
ח	ק	א	י	כ	ק	ו	ר	י	ע	ד	ע
ה	ב	ז	י	י	ג	נ	ע	ד	ח	ס	צ
ק	א	ג	נ	א	ס	ד	פ	ל	ש	ש	ס
צ	ק	ו	ז	י	ל	י	ב	ע	ב	ת	ש
ו	ו	פ	ו	א	י	ע	ד	ע	ב	ק	ש
ר	פ	ש	נ	צ	ר	ק	ש	ה	מ	פ	ע
ח	א	ב	י	ע	ל	א	ס	ר	ק	ו	ו
ת	י	ז	י	ד	ר	א	ו	ג	ו	צ	ק
ש	ס	י	י	ה	ו	י	י	ב	ב	ע	ד
ר	ז	י	ו	ו	ש	כ	כ	ב	ז	י	ב
י	מ	מ	נ	י	ש	ט	א	ז	ט	ו	ת
י	ע	א	ס	ה	א	מ	י	י	ב	ו	ה
ב	ח	ו	ר	ה	י	ב	כ	ו	ו	ע	ל
ט	י	נ	ג	א	ז	ס	י	ו	א	ל	י
מ	ק	י	ד	פ	ז	צ	ו	ש	צ	נ	מ

דער רבי זאגט:
"וואויל איז דער
וואס עסט משניות,
און טרונקט
קאפיטלעך
תהלים, און ער
טוט זיך אן מיט
מצוות"

כרע
די וועג

כאפט אייך אריבער פון איין זייט קעסטל צום צווייטן

שיחות פון רבי
פארהער

וועלכע שיחה פון רבי'ן דערמאנען דיר די בילדער?

ענטפער פון פאריגע וואך

דער רבי זאגט: "וואויל איז דער וואס עסט משניות, און טרונקט קאפיטלעך תהלים, און ער טוט זיך אן מיט מצוות"

לאמיר שפילן
סודאקא

			4		
1					2
		1		6	
5				4	3
				5	
		3			

כרע 10 חילוקים צווישן די צוויי בילדער

אחע תפארת התורה היכל הקודש ברסלב - צומער תשע"א

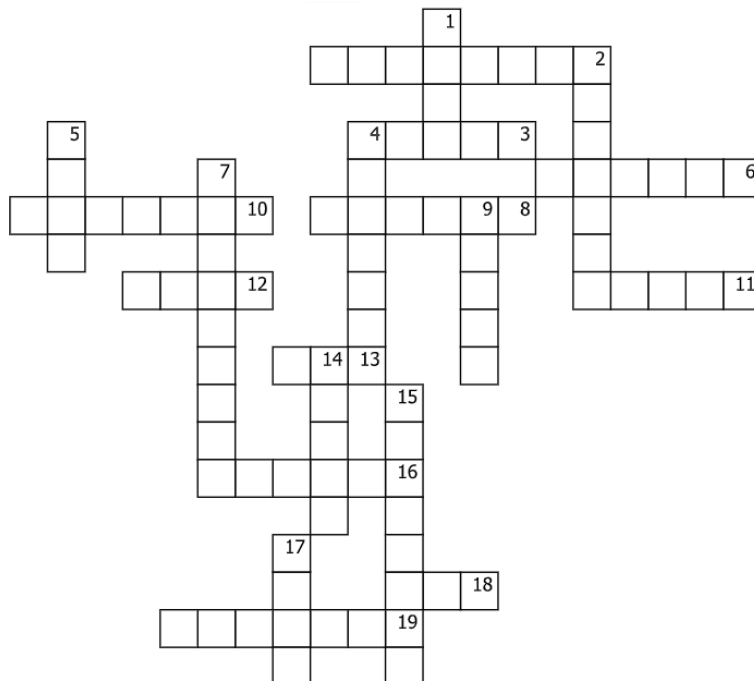
פרשת נשא תשפ"ג

פון רעכטס צו לינקס

2. אלע אייערע פראגעס זאלט איר נאר פרעגן פון אייער _____
3. פון אזא רבי וועל איך קיינמאל נישט אוועק גיין, אפילו ער וועט מיר שמייסן מיט א _____
6. זיי שטארק מיט די צוויי זאכן, דאווענען און _____
8. דער בלאט גמרא זאל זיין ביי דיר אזוי שטארק און וויכטיג, ווי לייגן טלית און _____
10. שטארק זיך און זיי _____
11. שמועס מיט'ן אייבערשטן אין דיין שפראך, וועסטו זיך אזוי גוט _____
12. נישטא קיין טעלעפאן, טעבלעט, קאמפיוטער, אין א אידישע _____
13. זיך אן אין די הייליגע תורה _____
16. דער איז דאס _____, וועלן און האפן _____
18. דער אייבערשטער האט ליב א געפרעגלטן _____
19. דער אייבערשטער האט אינזין אויך דעם קליינעם _____

פון אויבן אראפ

1. די הייליגע _____ וועט דיר עפענען די טיר פון גן עדן _____
2. נעם נישט אריין אין דיין שטוב קיין _____
4. מיר זענען אזוי _____ אז מיר ווייסן פון הייליגן רבי'ן _____
5. א בלאט גמרא וועט דיר מאכן פאר א גרויסע _____
7. מענטשן האבן נישט ליב מען זאל זיי _____
9. זוכט אויף _____ קינדער, און נאר מיט זיי חבר'ט זיך _____
14. זיי שטארק מיט _____
15. דער עיקר זאלט איר זיך שטארקן מיט תפלה און _____
17. ווער עס לערנט _____, נעמט זיך די תורה אן פאר אים _____

קליין און שייך

יוסף עזרא ברייער - קרית יואל
אייבערשטער העלף איך זאל קענען עפענען די טונא

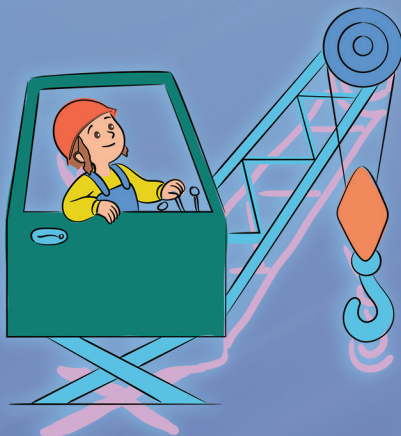
נחמן נתן בלום - קרית ברסלב

ברוך השם מען האט עס
געקענט עפענען

משפחת וועבערמאן - קרית ברסלב
געמאכט א ברסלב'ע קרוין פון טשאק

שיקט אריין א זאל
פון אייער קינד

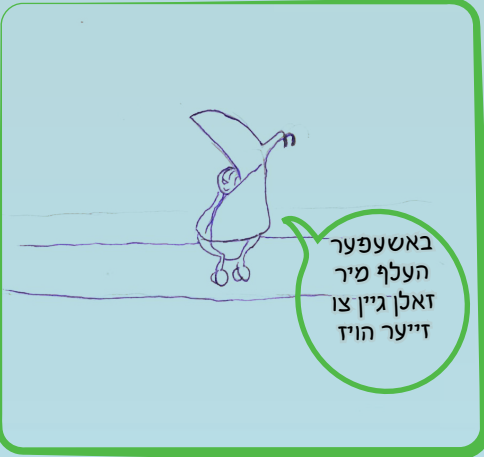
למעשה פון תפלה פאר קינדער

בנימין בייניש שארף תחי' - קרית ברסלב פארציילט:

שבועות
האב איך
דייער
שטארק
געוואלט
גיין צו
דיידי און
באביס הויז

געמאלן דורך: מירי פעלבערבוים

באשעפער
העלף מיר
זאלן גיין צו
דייער הויז

אסתר פריעדמאן און חיל'ע היימליך שתחי' - קרית ברסלב פארציילט:

מיר האבן
ארויסגעלייגט
ביים פענסטער
א PLANT

הייליגע
באשעפער
העלף עס זאל
שנעל וואקסן

שכח
באשעפער אין
אין וואך האט
עס ארויס
געוואקסן

שכח
אייבערשטער
מיר זענען
געגאנגען צו
דייער הויז

א סעודה

מיטן ראש ישיבה

פרשת במדבר - תשפ"ג

איך בין אזוי פרייליך און איבערגענומען אז איך האב געהאט די זכ' צו מיטהאלטן א הערליכע סעודה מיטן ראש ישיבה שליט"א פרייטאג צונאכטס פרשת במדבר! איך וועל פרובירן צו אראפשרייבן און מיטיילן מיט די חשובע ליינערס אפאר שיינע שיחות וואס איך געדענק פון די ליכטיגע סעודה.

ווען איך בין אנגעקומען האב איך געזען אן אינטערעסאנטע זאך, דער ראש ישיבה איז געשטאנען אין קאך און געהאלפן צוגרייטן די סעודה, דער ראש ישיבה האט געשניטן רעטעך פאר די זופ, און צוגעגרייט די זויערע פיקלס פאר די פלייש, און דער ראש ישיבה'ס ווייב האט צוגעגרייט די פיש אין טעלערס. אויפן טיש אין דיינונג רום איז שוין געליגן די חלות און די בעכער, און אויך איז שוין געווען צוגעגרייט די דיפס; טאמעטא דיפ, עגפליענט דיפ, און כריין, אפילו די גרעיפ דשוס איז שוין געליגן אויפן טיש. אזוי אז ווען דער ראש ישיבה האט אנגעהויבן זינגען זמירות איז שוין אלע עסן פאר די סעודה

געווען גרייט; אדער אויפן טיש, אדער אין קאך צוגעגרייט אין טעלערס.

דער ראש ישיבה האט זיך אראפגעזעצט און אנגעהויבן זינגען זמירות - שבת שלום ומבורך, שבת שלום ומבורך, הייליגער שבת, ליכטיגער שבת, זיסער שבת, יאמי שבת, שבת שלום ומבורך. שלום עליכם.... אפאר מאל אינמיטן זינגען האט דער ראש ישיבה אנגעהויבן צו קלאטשן און דער ראש ישיבה האט געוויזן פאר די בעיבי יחזקאל וואס איז געזיצן אין די היי-טשעיר אז ער זאל אויך פאטשן.

אינמיטן זינגען זמירות האב איך באמערקט ווי דער ראש ישיבה האט זיך ארומגעקוקט אויפן טיש, און גערופן איינער פון די קינדער און אים געזאגט שטילערהייט אז ער זאל גיין ברענגען גלעזלעך. דערנאך האט דער ראש ישיבה אים געשיקט ברענגען די זאלץ, און די נעפקינס, און אזוי ווייטער אלע זאכן וואס האבן נאך געפעלט אויפן טיש.

אינמיטן האט דער ראש ישיבה זיך אנגערופן צו די קינדער און געפרעגט, ווער ווייסט ווי אזוי דער שבת הייסט? און דער ראש ישיבה האט פארציילט פאר די קינדער אז די וואך שבת הייסט 'שבת דרך ארץ', א שבת פאר שבועות רופט מען שבת דרך ארץ, ווייל שבועות האט מען באקומען די תורה, און דרך ארץ איז קדמה לתורה, פאר מען וויל לערנען תורה דארף מען

האט דרך ארץ. און דער ראש ישיבה האט פארציילט אז נאך פאר די תורה האט דער אייבערשטער באשאפן די זאך פון דרך ארץ, אז יונגערע האבן דרך ארץ פאר עלטערע, און אז א תלמיד האט דרך ארץ פאר זיין רבי, פארוואס? ווייל נאר אז מען הערט אויס די מלמד און מען רעדט נישט ווען ער רעדט, און מען לאכט אים נישט אין פנים, נאר אזוי קען מען לערנען תורה.

איינער פון די קינדער האבן זיך געשפילט מיט די גלעזלעך, האט דער ראש ישיבה אים געזאגט אז ער זאל זיך נישט שפילן מיט דעם, און דער ראש ישיבה האט צוגעלייגט אז דאס איז אויך א זאך פון דרך ארץ, אז מען כאפט נישט אן א גלעזל פון אינעווייניג.

נאכדעם האט דער ראש ישיבה געפרעגט זיין ווייב, זאל מען זינגען די שנעלע אשת חיל אדער די שטאטע? זי האט געענטפערט די שנעלע, האט דער ראש ישיבה אנגעהויבן צו זינגען די שנעלע אשת חיל.

אינמיטן זינגען אשת חיל האט איינער פון די קינדער געפרעגט, טאטי ווער האט געמאכט די ניגון אשת חיל? האט דער ראש ישיבה פארציילט פאר די קינדער אז די ניגון האט שלמה המלך געמאכט פאר זיין מאמע. און דער ראש ישיבה האט פארציילט אז ס'איז געווען ווען שלמה המלך האט חתונה געהאט מיט די טאכטער פון פרעה, ער האט איר

מגייר געווען און חתונה געהאט מיט איר, און ס'איז געווען זייער א רייכע חתונה, ס'איז געווען דארט ווין און מען האט געטרינקען, און ס'האט זיך געענדיגט זייער שפעט. שלמה המלך פלעגט אויפשטיין יעדן טאג זייער פרי פארטאגס, ווייל ער האט געהאט די שליסלעך פון בית המקדש. אבער יענע טאג איז ער אריינגעשלאפן ביז אינמיטן טאג, און אלע אידן שטייען און ווארטן און מען קען נישט אנהייבן טון די עבודה ווייל די שליסל צו די בית המקדש ליגט אונטער די קעניג'ס קושן, און ווער וועט גיין אויפועקן א קעניג? האט מען באשלאסן אז מען וועט שיקן שלמה המלך'ס מאמע זאל אים אויפועקן.

און זי איז געקומען צו אים און אים אנגעהויבן זאגן מוסר, זי האט אים געזאגט איך האב זיך מוסר נפש געווען דיך צו געבוירן אז דו זאלסט גיין טרינקען? זי האט אים געזאגט מה ברי ומה בר בטני - וואס איז מיט דיך מיין זון? על תתן לנשים חילך, תנו שכר לאובד ויין למרי נפש - וויין איז געמאכט געווארן פאר דעפרעססע מענטשן... איז שלמה המלך אויפגעשטאנען און ער האט זיך אפגעגאסן די הענט, זיך אנגעטון און ער האט געגעבן די שליסלעך פון די בית המקדש און דערנאך האט ער אנגעהויבן צו זינגען די ניגון אשת חיל פאר זיין מאמע.

דער ראש ישיבה האט ווייטער גערעדט פון שלמה המלך, דער ראש ישיבה האט פארציילט אז שלמה המלך איז געווען קעניג איבער די גאנצע וועלט, ווען ער איז געווען קעניג האט יעדער געפאלגט, יעדער איז געווען וואויל און גוט, אין די צייטן פון שלמה המלך איז געווען אזוי ווי ס'וועט זיין ווען משיח וועט קומען.

דערנאך האט דער ראש ישיבה ווייטער געזינגען זמירות ווי מען האט געהאלטן, נאכדעם האט דער ראש ישיבה גענומען די הדסים פון אינמיטן

טיש און געמאכט א ברכה בורא עצי בשמים און געשמעקט די הדסים. און דער ראש ישיבה האט זיך אנגערופן, אפשר וועגן דעם האבן אונז קינדער תלמידי חכמים, ווייל אונז שמעקן הדסים יעדע וואך? ווייל די רבי זאגט אין ספר המדות אז אויב מען שמעקט הדסים שבת האט מען קינדער תלמידי חכמים.

דער ראש ישיבה האט געוואלט אראפשיקן די הדסים אין די רייע פון

וויאזוי לאזט א מענטש?

הונדערט צוואנציג יאר?

א מענטש לאזט נישט אזוי לאנג.

די עלטסטע ביז די יונגסטע, האט דער ראש ישיבה יעדעם געפרעגט ווי אלט זיי זענען. ווען דער ראש ישיבה'ס זון אלחנן האט געענטפערט אז ער איז שוין 18 יאר אלט, האט דער ראש ישיבה געלייגט די הענט אויפן פנים, אוי! די צייט גייט אזוי שנעל... קוים ביסטו געווען א יונגער בחור און דו ווערסט שוין ניינצן יאר, דער ראש ישיבה האט גערעדט פון דעם אז דאס לעבן גייט זייער שנעל און מען דארף אריינכאפן גוטע זאכן, און דער ראש ישיבה האט אים געזאגט זאג עס ביי תיקון חצות...

דער ראש ישיבה האט זיך אנגערופן איך ווער שוין צוויי און ... (דער ראש ישיבה האט זיך אפגעשטעלט און נישט געזאגט וויפיל יאר ער ווערט) און איך האב אזעלכע בושות! אזעלכע בזיונות! די לעבן גייט אריבער!..

ווי לאנג לעבט א מענטש? האט דער ראש ישיבה געפרעגט. איינער פון די קינדער האבן זיך אנגערופן 120 יאר, האט דער ראש ישיבה געלאכט, הונדערט צוואנציג יאר? א מענטש לעבט נישט אזוי לאנג... מען זאגט עס אין תיקון הכללי - ימי שנותנו בהם שבעים שנה, 70 יאר לעבט א מענטש. ואם בגבורות שמונים שנה, און אויב איז מען זוכה, 80 יאר. א מענטש לעבט נישט קיין 120 יאר, אפאר יאר, און די לעבן גייט אריבער...

איינער פון די קינדער האט זיך געשפילט מיט זיין בענקל, ער האט עס געמאכט שיף, און אויפגעהויבן, האט דער ראש ישיבה אים פארגעהאלטן, דא איז נישט קיין פארק, ביי די שבת'דיגע סעודה דארף מען זיצן מיט דרך ארץ, דער אייבערשטער איז דא און אלע מלאכים זענען דא.

דערנאך האט דער ראש ישיבה אנגעגאסן די בעכער און געפרעגט, ווער וועט די וואך אויפהייבן די בעכער? איינער האט זיך אנגערופן אז אפשר זאל יוסף אויפהייבן די בעכער, ווייל ער איז לעצטע וואך געווארן זעקס יאר. האט דער ראש ישיבה געזאגט ער האט שוין לעצטע וואך אויפגעהויבן די בעכער, די וואך וועט די גאסט - א בחור - אויפהייבן די בעכער. און דער ראש ישיבה האט צוגעלייגט, "ער איז א חשובער בחור".

דער ראש ישיבה האט געמאכט קידוש מיט א פרייליכקייט און בענקעניש, נאך קידוש האט דער ראש ישיבה געזאגט אזוי: אויב מען האט נישט אויסגערעדט נאך קידוש, דארף מען נישט מאכן קיין ברכה. אבער

<<<<

אויב מען האט יא אויסגערעדט פארן טרינקען גרעיפ דשוס, דארף מען יא מאכן א ברכה.

דער ראש ישיבה האט אראפגעשיקט גרעיפ דשוס פאר זיין ווייב, פאר די געסט, און פאר אלע קינדער, און דערנאך האבן אלע קינדער געמאכט א רייע ביים סינק.

וואר ווייסט

פארוואס

און ס'זאגט

פיש שבת?

די קינדער זענען געשטאנען אין די רייע נאנט איינער צום צווייטן, אבער דער ראש ישיבה האט זיך אנגערופן שטרענג צו זיין טאכטער ריר נישט אן קיין אינגלעך, רוק דין ארויף. די זעלבע זאך האט דער ראש ישיבה פארגעהאלטן זיין זון, און דער ראש ישיבה האט אים אנגעזאגט אז ער זאל אכטונג געבן נישט אנצורירן זיין שוועסטער.

דערנאך האט דער ראש ישיבה

געוואשן די קינדער און געמאכט מיט זיי די ברכה, און דער ראש ישיבה האט געזאגט אז ווען מען וואשט זיך איז עס א סגולה פאר עשירות.

דער ראש ישיבה האט אפילו געבעטן מען זאל ברענגען די קליינע יחזקאל מיט זיין היי-טשעיר צו די סינק אז ער זאל זיך אויך וואשן, און דער ראש ישיבה האט פארציילט אז יחזקאל וואשט זיך יעדע וואך. אבער דאס מאל האט יחזקאל נישט געוואלט, ער האט געשריגן ניין, ניין, האט דער ראש ישיבה געזאגט אקעי לייג אים צוריק ביים טיש.

דערנאך האט דער ראש ישיבה זיך געוואשן און זיך אראפגעזעצט ביים טיש, און ווען זיין ווייב איז אריינגעקומען האט דער ראש ישיבה געמאכט המוציא און אנגעהויבן אויפגיידן די חלה. שפעטער ווען די חתונה געהאטע קינדער און געסט האבן זיך געענדיגט וואשן, האבן זיי עקסטער געמאכט המוציא אויף די אנדערע צוויי חלות און דער ראש ישיבה האט עס אויפגעשניטן פאר זיי.

דערנאך האט דער ראש ישיבה געמאכט זיכער אז יעדער האט באקומען א טעלער טאמעטא דיפ פון אינמיטן טיש, און דער ראש ישיבה האט געשיקט איינער פון די קינדער זאלן גיין אריינברענגען די פיש טעלערס וואס איז שוין געווען צוגעגרייט אין קאך.

דער ראש ישיבה'ס ווייב איז אויך געגאנגען אין קאך, האט דער ראש ישיבה געזאגט פאר די קינדער זאלן נאכנישט אנהייבן עסן די פיש, נאר ווארטן ביז מאמי קומט אריין.

דער ראש ישיבה האט געפרעגט פון די קינדער ווער ווייסט פארוואס מען עסט פיש שבת? און דער ראש ישיבה האט פארציילט אז די פיש זענען געווען די איינציגסטע וואס האבן נישט געזינדיגט ביי די מבול,

אלע האבן דעמאלטס געזינדיגט אפילו די חיות, אויסער די פיש. און וועגן דעם עסן אונז פיש שבת.

אינמיטן האט איינער פון די קינדער געפרעגט דער ראש ישיבה אויב ער קען שוין ברענגען מאמי'ס גלעזל, האט דער ראש ישיבה געזאגט נאכנישט, לאז מיך קודם ענדיגן עסן די פיש. שפעטער האט דער ראש ישיבה געבעטן איינער פון די קינדער זאל גיין ברענגען סעלצער, און דער ראש ישיבה האט אנגעגאסן פאר זיין ווייב גרעיפ דשוס מיט סעלצער און איר עס געשיקט.

אינמיטן די סעודה האט איינער פון די קינדער געפרעגט דער ראש ישיבה אויב מען מעג פוצן די ציין שבת, האט דער ראש ישיבה געזאגט אז ניין, פוצן די ציין איז חילל שבת.

ס'איז מיך געווען אינטערעסאנט צו זען ווי נאכן ענדיגן עסן די פיש האט יעדער אראפגעשיקט זייער פיש טעלער צו דער ראש ישיבה'ס ווייב, און זי האט אלעס שיין צאמגעלייגט איינס אויפן צווייטן און איינער פון די קינדער האט עס ארויסגעטראגן, אזוי אז גלייך נאכן ענדיגן עסן די פיש איז די טיש שוין געווען אינגאנצן אפגערוימט.

נאכן עסן די פיש איז דער ראש ישיבה געגאנגען אין קאך זיך וואשן די הענט.

דערנאך האט מען געזינגען זמירות, און ביזדערווייל האט דער ראש ישיבה'ס ווייב צוגעגרייט די טעלערס זופ אין קאך און די גרויסע קינדער האבן עס אריינגעברענגט. אויך האט מען אריינגעברענגט בונדלעך און רעטעך.

ווען מען האט געענדיגט זינגען זמירות האט איינער פון די קינדער שוין געוואלט אנהייבן עסן, אבער דער ראש ישיבה האט אים געזאגט אז מען דארף ווארטן ביז מאמי קומט

אריין צום טיש.

דערנאך איז דער ראש ישיבה'ס ווייב צוריקגעקומען צום טיש און מען האט אנגעהויבן עסן די זופ. דער ראש ישיבה האט אויסגעלערנט פאר די קינדער ווי אזוי מען עסט זופ, דער ראש ישיבה האט זיי געוויזן אז ווען מען ציט אריין די זופ פון די לעפל מאכט עס א גערודער, און די קינדער האבן געלאכט ווען דער ראש ישיבה האט עס נאכגעמאכט. דער ראש ישיבה האט זיי געוויזן אז מען דארף אריינעמען די לעפל אין מויל און אזוי עסן די זופ איידל, אן קיין גערודער.

אינצווישן האט דער ראש ישיבה געזאגט שטילערהייט פאר די גאסט אז ער זאל זאגן ש'כח פאר דער ראש ישיבה'ס ווייב פאר די פיינע עסן. און ווען ער האט זיך אנגערופן ש'כח די עסן איז געווען זייער פיין, האט דער ראש ישיבה זיך אנגערופן אז ער קען שוין חתונה האבן, ווייל ער קען שוין געבן קאמפלימענטס.

נאך די זופ האט איינער פון די קינדער געפרעגט: "יעצט מעג איך שוין גיין שפילן?" האט דער ראש ישיבה געזאגט אז נישט, מען דארף בלייבן זיצן ביים טיש ביז נאך די סעודה.

נאכדעם האט מען אריינגעברענגט טעלערס פלייש, קוגל, פערפל און זויערע פיקלס, און אראפגעלייגט אינמיטן טיש אז יעדער זאל קענען נעמען וואס ער דארף.

דער ראש ישיבה האט געפרעגט איינער פון די געסט ווי ער וועט איינשטיין שבעות אין שטעטל, האט ער געזאגט אז ער וועט איינשטיין ביי משפחת לעזער. האט דער ראש ישיבה געזאגט אז זיי זענען זייער א חשובע משפחה.

דער ראש ישיבה האט אויסגערעכנט אז נאך אביסל וועט ער דארפן האבן אסאך שידוכים פאר

די קינדער און אייניקלעך, דער ראש ישיבה האט געזאגט: "איך וויל זיך משדך זיין מיט משפחות וואס גייען אנגעטון זייער שיין, רייך און איידל. יעצט האב איך שוין ב"ה א שטיקל משפחה, און אז אלע מיינע קינדער האבן אויך א שטיקל משפחה אדער מער, דארף איך ביז אפאר יאר האבן איבער הונדערט משפחות מיט וועם זיך צו משדך זיין."

דער ראש ישיבה האט פארציילט אז ער האט געהאט זייער א קלוגע באבע, אלע באבעס זענען צדיקת'ן, אבער זי איז אויך געווען זייער קלוג. זי האט אמאל געזאגט אז ווען אירע קינדער זענען עלטער געווארן האט זי אנגעהויבן זען אז מען דארף אויך בעטן דעם אייבערשטן אז אנדערע מענטשן זאלן אויך האבן גוטע קינדער, נישט נאר איך... אז מען זאל האבן מיט וועמען זיך משדך צו זיין.

דער ראש ישיבה האט פארציילט אז פאר ער איז מקורב געווארן צו מוהרא"ש פלעגט ער זאגן יעדן טאג אסאך תפילות, פון די בר מצוה האט ער געזאגט יעדן טאג די תפילה פון די של"ה הקדוש פאר ערליכע קינדער, אגרת הרמב"ן, און נאך. אבער ווען איך בין מקורב געווארן צו מוהרא"ש, האב איך אנגעהויבן רעדן צום אייבערשטער אויף אידיש.

איינער האט געפרעגט, וואס איז מיט יענע אלע תפילות, ס'איז גארנישט ווערד? האט דער ראש ישיבה געענטפערט וואס הייסט, זיכער איז עס ווערד! די רבי פלעגט זאגן אז אין זיינע יונגע יארן פלעגט ער זאגן זייער אסאך תפילות און תחינות.

האט איינער געפרעגט, ווי אזוי קען מען וויסן פארוואס דער ראש ישיבה האט ערליכע קינדער, ווייל פריער האט דער ראש ישיבה גערעדט פון שמעקן הדסים שבת, און יעצט פון זאגן תפלת השל"ה... האט דער ראש ישיבה געזאגט אז ס'איז אלעס

צוזאמען, יעדע זאך העלפט, שמעקן הדסים שבת, זאגן די תפילה פון די של"ה הקדוש, בעטן דעם אייבערשטן אויף אידיש. דער ראש ישיבה'ס ווייב האט צוגעלייגט און אז זי שאקלט נישט קיין לולב... האט דער ראש ישיבה געזאגט אז יא, צאנזער רב האט צוגעזאגט אז א פרוי וואס שאקלט

איך וויל זיך משדך

זיין מיט משפחות

וואס זיינען אנגעטון

זייער שיין, רייך און

איידל.

נישט קיין לולב וועט האבן ערליכע קינדער.

דער ראש ישיבה האט געפרעגט איינער פון די אנוועזנדע, דיין ווייב שאקלט לולב סוכות? זי קען זיך יעצט פארנעמען מער נישט צו שאקלען קיין לולב און באקומען די ברכה פאר ערליכע קינדער. חלק ב' קומענדיגע וואך אי"ה

בילדער

אפטיילונג

קרעדיט: אייזיק ראטה

קרעדיט: אייזיק ראטה

ברית פון הילד יוסף נ"י בן מו"ה לייבי ראטה הי"ו -
מאנטאג נשא ב'

קרעדיט: לייבי ראטה

קרעדיט: אלי ציג

חתונה אין ישיבה פון החתן דוד נ"י בן מו"ה יודל דעפריס
הי"ו - מאנטאג נשא ב'

קרעדיט: אלי ציג

קרעדיט: אלי ציג

חתונה אין ישיבה פון החתן נחמן יואל נ"י בן מו"ה אהרן
וועבערמאן הי"ו - דינסטאג נשא ב'

דער ראש ישיבה באזוכט אין שטעטל - ה' נשא ב'

קרעדיט: שמעון פיש

קרעדיט: שמעון פיש

ביים גיסן די מקוה ביים נייעם בית המדרש אויף די בארדיטשוב גאס

קרעדיט: שמעון פיש

אין א שמועס מיט אנשי שלומינו ביים נייעם בית המדרש אויף די בארדיטשוב גאס

קרעדיט: שמעון פיש

אין א שמועס מיטן דיין שליט"א ביים נייעם בית המדרש אויף די בארדיטשוב גאס

קרעדיט: שמעון פיש

דער ראש ישיבה ביים אדורכגיין די וועבנטליכע קונטרסים, גליונות און אויסגאבעס אינעם בית הדפוס

קרעדיט: ליבי ראטה

קרעדיט: שמעון פיש

דער ראש ישיבה באזוכט אין כולל

קרעדיט: שמעון פיש

IN AN ACCIDENT?

CALL THE EXPERT

Accidents can happen,
Our professional & caring
staff will handle the entire
process.

- ✓ 24-Hour Towing
- ✓ Full Car Repair
- ✓ Rental Replacement
- ✓ Trusted by all major insurance companies

For Upstate Customers;
We pickup & deliver all year
round.

 347-742-7778

 mintcollision@gmail.com

